

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

**ВТОРИ НАЦИОНАЛЕН ДОКЛАД
ЗА НАПРЕДЪКА НА БЪЛГАРИЯ В НАСЪРЧАВАНЕТО И
ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЕНЕРГИЯТА ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ**

**Подготвен в изпълнение на чл. 22, ал. 1 от Директива 2009/28/ЕО
за насърчаване използването на енергия от възобновяеми
източници**

и съгласно

**Модел за докладите за напредъка, подавани от държавите-членки
съгласно Директива 2009/28/ЕО**

Декември 2013 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Дялове (общо и по сектори) на действителното потребление на енергия от възобновяеми източници в предходните 2 години (2011 г. и 2012 г.) (<i>Член 22, параграф 1 от Директива 2009/28/ЕО</i>)	5
2.	Мерки, предприети през предходните 2 години (2011 г. и 2012 г.) и/или планирани на национално равнище за насърчаване използването на енергия от ВИ, като се има предвид индикативната крива за постигане на националните цели за енергия от ВИ съгласно Вашия Национален план за действие за енергията от ВИ (<i>Член 22, параграф 1, буква А от Директива 2009/28/ЕО</i>)	11
2.а	Моля, опишете постигнатия напредък при оценката и подобряването на административните процедури, с оглед отстраняване на регулаторни и нерегулаторни препятствия за развитието на енергията от възобновяеми източници. (<i>Член 22, параграф 1, буква Д от Директива 2009/28/ЕО</i>)	35
2.б	Моля, опишете мерките за осигуряване на преноса и разпределението на електроенергията, генерирана от възобновяеми енергийни източници и за подобряване на нормативната уредба относно поемането и разпределянето на разходите за присъединяване и усилване на електроенергийната мрежа (<i>Член 22, параграф 1, буква Е от Директива 2009/28/ЕО</i>)	45
3.	Моля, опишете схемите за подпомагане и други действащи понастоящем мерки, за насърчаване използването на енергията от ВИ и докладвайте за всякакви промени на реално използваните мерки в сравнение с посочените във Вашия Национален план за действие за енергията от ВИ (<i>Член 22, параграф 1, буква Б от Директива 2009/28/ЕО</i>)	50
4.	Моля, включете информация в съответните случаи за това как схемите за подпомагане са структурирани по начин да отчитат такива приложения на енергия от ВИ, които пораждат допълнителни ползи, но може да са свързани с по-високи разходи, включително производството на биогорива от отпадъци, остатъци, нехранителни целулозни материали и лигноцелулозни материали (<i>Член 22, параграф 1, буква В от Директива 2009/28/ЕО</i>)	68
5.	Моля, включете информация относно функционирането на системата за гаранции за произход на електроенергията, топлинната енергия и охладителната енергия от ВИ, както и за взетите мерки за осигуряване на надеждност и защита срещу измами в тази система (<i>Член 22, параграф 1, буква Г от Директива 2009/28/ЕО</i>)	70
6.	Моля, опишете какво се е случило през предходните 2 години в областта на разполагаемостта и използването на ресурси от биомаса за енергийни цели (<i>Член 22, параграф 1, буква Ж от Директива 2009/28/ЕО</i>)	72
7.	Моля, включете информация за евентуални промени в цените на стоките на база биомаса, както и в земеползването във Вашата държава-членка през последните 2 години, свързани с нараснало използване на енергия от биомаса и на други видове енергия от възобновяеми източници. Моля, когато е възможно, цитирайте съответна документация за тези въздействия във Вашата страна (<i>Член 22, параграф 1, буква З от Директива 2009/28/ЕО</i>)	80

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

8. Моля, опишете разработването и дела на биогоривата, произвеждани от отпадъци, остатъци, нехранителни целулозни материали и лигноцелулозни материали (*Член 22, параграф 1, буква И от Директива 2009/28/ЕО*) 85
9. Моля, включете информация за оценените въздействия на производството на транспортни биогорива и други течни горива от биомаса върху биоразнообразието, водните ресурси, качеството на водите и почвите във Вашата страна през предходните 2 години. Моля, включете информация относно начина на оценяване на тези въздействия, с цитиране на съответната документация за тези въздействия във Вашата страна (*Член 22, параграф 1, буква Й от Директива 2009/28/ЕО*) 86
10. Моля, направете оценка на нетните намаления на емисии на парникови газове в резултат от използването на енергия от ВИ (*член 22, параграф 1, буква К от Директива 2009/28/ЕО*) 90
11. Моля докладвайте данните (за предходните 2 години) и дайте прогнозна оценка (за следващите години до 2020 г.) за излишъка/недостига на производството на енергия от възобновяеми източници спрямо индикативната крива, който може да бъде прехвърлен на/внесен от други държави-членки и/или трети страни, както и оценка на потенциала за съвместни проекти в периода до 2020 г. (*Член 22, параграф 1, букви Л и М от Директива 2009/28/ЕО*) 93
- 11.1. Моля, включете подробни данни за статистическите прехвърляния, съвместните проекти и правилата за вземане на решения при съвместни системи за подпомагане 94
12. Моля, включете информация за това как е била направена прогноза за дела на биоразградимите отпадъци от отпадъците, използвани за производство на енергия, както и какви стъпки са предприети за подобряване и верифициране на този вид прогнози (*Член 22, параграф 1, буква Н от Директива 2009/28/ЕО*) 95

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

АУЕР	Агенция за устойчиво енергийно развитие
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ВЕЦ	Водоелектрическа централа
ВИ	Възобновяеми източници
ВтЕЦ	Вятърна електрическа централа
ГИС	Географска информационна система
ДАМТН	Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
ДКЕВР	Държавна комисия за енергийно и водно регулиране
ДЧ	Държава-членка
ЕБВР	Европейска банка за възстановяване и развитие
ЕИБ	Европейска инвестиционна банка
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕЦ	Електрическа централа
ЕО	Енергиен обект
ЗВАЕИБ	Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата
ЗЕ	Закон за енергетиката
ЗЕВИ	Закон за енергията от възобновяеми източници
ЗИД	Закон за изменение и допълнение
ЗНИ	Закон за насърчаване на инвестициите
КЛЕЕВИ	Кредитна линия за енергийна ефективност и възобновяеми източници
МВЕЦ	Малка водоелектрическа централа
МИЕ	Министерство на икономиката и енергетиката
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МС	Министерски съвет
МФК	Международен фонд „Козлодуй“
НЕК	Национална електрическа компания
НПДЕВИ	Националния план за действие за енергията от възобновяеми източници
НСИ	Национален статистически институт
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОП	Оперативна програма
ПАВЕЦ	Помпено акумулираща водоелектрическа централа
ПГ	Парникови газове
ПЕЕ	Програма енергийна ефективност
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ППС	Пътно превозно средство
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда
СрН	Средно напрежение
СТЕ	Схема за търговия с емисии
ФЕЦ	Фотоволтаична електрическа централа
ФЕЕВИ	Фонд за енергийна ефективност и възобновяеми източници
REECCL	Програма за кредитиране на енергийната ефективност

МЕРНИ ЕДИНИЦИ

г.	година
км	километър
ГJ	Гигаджаул
MJ	Мегаджаул
MW	Мегават
MWh	Мегават час
GWh	Гигават час
ha	Хектар
ktoe	Тон нефтен еквивалент
kW	Киловат
m ³	Метър кубичен

1. Дялове (общо и по сектори) на действителното потребление на енергия от възобновяеми източници в предходните 2 години (2011 г. и 2012 г.) (член 22, параграф 1 от Директива 2009/28/ЕО)

През 2012 г. производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници (ВИ) в страната значително се увеличи, което доведе до постигане през 2012 г. на задължителната национална цел от 16 % дял на енергия от ВИ в брутното крайно потребление на енергия. Приносът на всеки сектор е представен в Таблица 1 за периода 2009-2012 г., като за 2009 г. и 2010 г. е извършена актуализация на данните, съгласно чл. 22, параграф 4 на Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (Директива 2009/28/ЕО).

Таблица 1: Дялове на енергията от ВИ по сектори (енергия за топлинни и охладителни цели, електроенергия и транспорт) и общ дял на енергията от ВИ¹

	2009	2010	2011	2012
ВИ - Т и О (%) ²	21.7%	24.4%	24.9%	27.5%
ВИ - Е (%) ³	11.7%	13.3%	13.6%	16.7%
ВИ - Т (%) ⁴	0.4%	0.4%	0.4%	0.3%
Общ дял на ВИ (%)⁵	12.3%	14.2%	14.6%	16.4%
<i>Включително дял на енергия от ВИ, придобита по механизмите за сътрудничество⁶ (%)</i>	0	0	0	0
<i>Излишък, който може да се използва по механизмите за сътрудничество⁷ (%)</i>	0	0	0	0

Източник: Използвани са оценъчни данни на НСИ, предоставени на МИЕ преди официалното им публикуване

¹ За улеснение на съпоставката с Таблица 3 и Таблица 4а от Националните планове за действие за енергията от възобновяеми източници (НПДЕВИ).

² Дял на енергия от ВИ в енергията, използвана за топлинни и охладителни цели — брутното крайно потребление на енергия от ВИ за топлинни и охладителни цели (съгласно дефинициите в член 5, параграф 1, буква б) и член 5, параграф 4 от Директива 2009/28/ЕО), разделено на общото брутно крайно потребление на енергия за топлинни и охладителни цели. Използва се същата методика както в Таблица 3 от НПДЕВИ.

³ Дял на енергията от ВИ в енергията, използвана за електрическа енергията — брутното крайно потребление на електрическа енергия от ВИ (съгласно дефинициите в член 5, параграф 1, буква а) и член 5, параграф 3 от Директива 2009/28/ЕО), разделено на общото брутно крайно потребление на електрическа енергия. Използва се същата методика както в Таблица 3 от НПДЕВИ.

⁴ Дял на енергията от ВИ в транспорта — брутното крайно потребление на енергия от ВИ за транспортни цели (съгласно дефинициите в член 5, параграф 1, буква в) и член 5, параграф 5 от Директива 2009/28/ЕО), разделено на сумарното потребление за транспортни цели на: 1) бензин; 2) дизелово гориво; 3) биогорива, използвани в автомобилния и железопътния транспорт и 4) електрическа енергия, използвана в сухопътния транспорт (както са отразени в ред 3 от Таблица 1 в НПДЕВИ). Използва се същата методика както в Таблица 3 от НПДЕВИ.

⁵ Дял на енергията от ВИ в брутното крайно потребление на енергия. Използва се същата методика както в Таблица 3 от НПДЕВИ.

⁶ Изразен като процентни пунктове от общия дял на енергията от ВИ.

⁷ Изразен като процентни пунктове от общия дял на енергията от ВИ.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Постигнатото брутно потребление на енергия от ВИ през 2012 г. се доближава значително до планираното в Националния план за действие за енергията от възобновяеми източници (НПДЕВИ) количество енергия от ВИ за 2020 г. (1 718 ktce). С най-голям дял е потреблението на енергия от ВИ в сектор топлинна енергия и енергия за охлаждане, следван от сектор електроенергия. Представеното потребление на енергия от ВИ в сектор Транспорт отчита само потреблението на електрическа енергия, поради по-късното приемане на законодателството, регламентиращо изискванията за критериите за устойчивост. Потребените биогорива през 2012 г. възлизат на 86 ktce и надхвърлят планираното в НПДЕВИ количество за тази година.

Таблица 1а: Изчислителна таблица за енергията от ВИ, влизаща в състава на крайното потребление на енергия на всеки от секторите (ktce)⁸

	2009	2010	2011	2012
(А) Брутно крайно потребление на енергия от ВИ за топлинни и охладителни цели	811.5	974.3	1 043.3	1 122.0
(В) Брутно крайно потребление на електроенергия от ВИ	368.5	423.7	456.0	545.8
(С) Брутно крайно потребление на енергия от ВИ в транспорта	6.4	5.7	5.9	5.1
(D) Общо брутно потребление на енергия от ВИ⁹	1 186.4	1 403.7	1 505.2	1 672.9
(Е) Статистическо прехвърляне на потребление на енергия от ВИ <u>към</u> други държави-членки	0	0	0	0
(F) Статистическо прехвърляне на потребление на енергия от ВИ <u>от</u> други държави-членки и трети страни	0	0	0	0
(G) Приведено за сравнение с целта потребление на енергия от ВИ, (D)-(E)+(F)	0	0	0	0

Източник: Използвани са оценъчни данни на НСИ, предоставени на МИЕ преди официалното им публикуване

През 2011 г. и 2012 г. са въведени в експлоатация нови мощности за производство на електрическа енергия, използващи водна, вятърна и слънчева енергия, както и централи на биомаса. Производството на електрическа енергия за разглеждания период значително се е увеличило и след извършената нормализация на производството за водни и вятърни централи (съгласно изискванията на Директива 2009/28/ЕО), през 2012 г. то възлиза на 6 407 GWh или с 28 % повече, в сравнение с 2010 г. С най-голям ръст е производството от фотоволтаични и вятърни електрически централи (ФЕЦ и ВтеЦ).

⁸ Тази таблица улеснява съпоставката с данните в Таблица 4а от НПДЕВИ.

⁹ Съгласно член 5, параграф 1 от Директива 2009/28/ЕО, получените от ВИ газови горива, електрическа енергия и водород следва да се отчитат само веднъж. Не се разрешава двойно отчитане.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Таблица 16: Общ действителен принос (изразен като инсталирана мощност и брутно производство на електрическа енергия) на всяка една технология за електропроизводство от ВИ в Р България за постигане на целите за 2020 г. и на индикативната крива за дяловете на енергията от ВИ в електроенергията¹⁰

	2009		2010		2011		2012	
	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
ВЕЦ¹¹	3 001	4 071	3 048	4 340	3 108	4 413	3 129	4 488
<i>без помпи</i>	1 988	3 262	2 035	3 682	2 095	3 982	2 116	4 241
<i><1MW</i>	40	71	49	101	47	106	51	124
<i>1 MW—10 MW</i>	201	371	224	469	226	509	234	567
<i>>10MW</i>	1 747	2 820	1 762	3 112	1 822	3 367	1 831	3 550
ПАВЕЦ	864		864		864		864	
<i>Със смесен режим на работа (със и без помпено акумулиране)¹²:</i>	149	253	149	298	149	322	149	339
Геотермални електроцентрали	0	0	0	0	0	0	0	0
Слънчеви електроцентрали	2	3	25	15	154	101	1 013	814
<i>фотоелектрични</i>	2	3	25	15	154	101	1 013	814
<i>с концентриране на светлината</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Енергия на приливите и отливите, на вълните и океанска енергия	0	0	0	0	0	0	0	0
Вятърни инсталации	333	278	488	604	541	802	677	1 039
<i>разположени на сушата</i>	333	278	488	604	541	802	677	1 039
<i>разположени в морето</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Биомаса¹³	9	7	10	35	11	56	14	66
<i>твърда биомаса</i>	6	5	6	20	6	37	14	65
<i>биогаз</i>	3	2	4	15	5	19	0	1

¹⁰ Тази таблица улеснява съпоставката с данните в Таблица 10а от НПДЕВИ.

¹¹ Данни, нормализирани в съответствие с Директива 2009/28/ЕО и методиката на Евростат.

¹² Съгласно новата методика на Евростат.

¹³ Тук следва да бъде отчетена само биомасата, съответстваща на критериите за устойчиво развито производство (sustainability criteria) — вж. последната алинея от параграф 1 на член 5 от Директива 2009/28/ЕО.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

	2009		2010		2011		2012	
	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
<i>течни горива от биомаса</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
ОБЩО	3 345	4 360	3 571	4 994	3 814	5 373	4 833	6 407
<i>от които когенерационни централи (CHP)</i>		7		35		56		66

Източник: Използвани са оценъчни данни на НСИ, предоставени на МИЕ преди официалното им публикуване

Основен възобновяем източник, използван за отопление е биомасата. Нейното потребление всяка година се увеличава и през 2012 г. то съставлява 91 % от потреблението в сектора за топлинни и охладителни цели.

Таблица 1в: Общ действителен принос (в крайното потребление на енергия¹⁴) на всяка една технология за производство на енергия от ВИ в Р България за постигане на обвързващите цели за 2020 г. и на индикативната крива за дяловете на енергията от ВИ в енергията за топлинни и охладителни цели (ktoe)¹⁵

	2009	2010	2011	2012
Геотермална енергия (с изключение на нискотемпературната геотермална топлина, използвана в термопомпени инсталации)	33	33	33	33
Слънчева енергия	0	10	14	15
Биомаса¹⁶	741	884	944	1 005
<i>твърда биомаса</i>	741	883	943	1 005
<i>биогаз</i>	0	1	1	0
<i>течни горива от биомаса</i>	0	0	0	0
Възобновяема енергия от термопомпи	32	38	42	47
<i>въздушносвързани</i>	0	0	0	0
<i>земносвързани</i>	0	0	0	0
<i>водносвързани</i>	0	0	0	0
ОБЩО	806	964	1 033	1 101
<i>От която за топлофикационни системи¹⁷</i>	0	0	0	0

¹⁴ Пряко използвана енергия и топлинната енергия в топлофикационните системи, съгласно определението в член 5, параграф 4 от Директива 2009/28/ЕО.

¹⁵ Тази таблица улеснява съпоставката с данните в Таблица 11 от НПДЕВИ.

¹⁶ Тук следва да бъде отчетена само биомасата, съответстваща на критериите за устойчиво развитие производство (sustainability criteria), вж. последната алинея от параграф 1, чл. 5 от Директива 2009/28/ЕО.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

	2009	2010	2011	2012
От която биомаса, използвана в домакинствата ¹⁸	653	711	747	759

Източник: Използвани са оценъчни данни на НСИ, предоставени на МИЕ преди официалното им публикуване

Потреблението на енергия от ВИ в транспорта отчита само потреблението на електрическа енергия от ВИ. Причина за това е по-късното приемане на законодателството, регламентиращо изискванията за критериите за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса. В случай, че потреблението на биогорива (биодизел и биоетанол) беше отчетено, постигнатият дял на енергията от ВИ в брутното крайно потребление на енергия през 2012 г. щеше да е с около 1 % повече.

Таблица 1г: Общ действителен принос на всяка една технология за производство на енергия от ВИ в Република България за постигане на обвързващите цели за 2020 г. и на индикативната крива за дяловете на енергията от ВИ в енергията в транспортния сектор (ktoe)^{19,20}

	2009	2010	2011	2012
Биоетанол / био етил терт-бутил етер (bio-ETBE)	0.0	0.0	0.0	0.0
От които биогорива ²¹ съгласно член 21, параграф 2	0.0	0.0	0.0	0.0
От които вносни ²²	0.0	0.0	0.0	0.0
Биодизел	0.0	0.0	0.0	0.0
От които биогорива ²³ съгласно член 21, параграф 2	0.0	0.0	0.0	0.0
От които вносен ²⁴	0.0	0.0	0.0	0.0
Водород, произведен на базата на ВИ	0.0	0.0	0.0	0.0
Електроенергия от ВИ	8.0	7.4	8.0	6.1
Вкл. използвана в автомобилния транспорт	2.7	2.8	3.4	1.7
Вкл. използвана в неавтомобилния транспорт	5.3	4.6	4.6	4.4

¹⁷ Дял на топлофикационните и/или мрежови охладителни системи в общата енергия от ВИ за топлинни и охладителни цели (RES-DH).

¹⁸ Дял от общото количество енергия от ВИ за топлинни и охладителни цели.

¹⁹ От количествата биогорива следва да бъдат отчетени само тези, които съответстват на критериите за устойчиво развитие производство (sustainability criteria), вж. последната алинея от параграф 1 на чл. 5 от Директива 2009/28/ЕО.

²⁰ Тази таблица улеснява съпоставката с данните в Таблица 12 от НПДВИ.

²¹ Биогорива съгласно определението в член 21, параграф 2 от Директива 2009/28/ЕО.

²² Дял от цялото количество биоетанол / био етил терт-бутил етер.

²³ Биогорива съгласно определението в член 21, параграф 2 от Директива 2009/28/ЕО.

²⁴ От цялото количество биодизел.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

	2009	2010	2011	2012
Други (като биогаз, студенопресовано олио и т.н.) — моля посочете видовете	0.0	0.0	0.0	0.0
<i>От които биогорива²⁵ съгласно член 21, параграф 2</i>	0.0	0.0	0.0	0.0
ОБЩО	8.0	7.4	8.0	6.1

Източник: Използвани са оценъчни данни на НСИ, предоставени на МИЕ преди официалното им публикуване

Постигането на задължителната национална цел за 2020 г. е основание съгласно чл. 18, ал. 2 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ) за прекратяване прилагането на част от насърченията за енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВИ, които се заявяват за присъединяване след датата на доклада на министъра на икономиката и енергетиката, в който е отчетено, че общата национална цел по чл. 12, ал. 1 на ЗЕВИ е постигната. Това означава, че за тези енергийни обекти няма да се прилага реда за присъединяване към съответните електрически мрежи, регламентиран в раздел II от ЗЕВИ. Произведената електрическа енергия от тези обекти няма да се изкупува задължително от обществения доставчик и крайните снабдителни по преференциални цени и дългосрочни договори.

²⁵ Биогорива съгласно определението в член 21, параграф 2 от Директива 2009/28/ЕО.

2. **Мерки, предприети през предходните 2 години (2011 г. и 2012 г.) и/или планирани на национално равнище за насърчаване използването на енергия от ВИ, като се има предвид индикативната крива за постигане на националните цели за енергия от ВИ съгласно Вашия Национален план за действие за енергията от ВИ (Член 22, параграф 1, буква А от Директива 2009/28/ЕО)**

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Таблица 2: Обобщени данни за всички политики и мерки

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
Към Съществуващи мерки от табл. 5 на НПДЕВИ					
1. Преференциални цени за електрическа енергия, произведена от ВИ (FiT)	Финансова	Производство на електрическа енергия (ktoe)	Инвеститори	Съществуваща*	<p>Преференциалните цени са въведени със Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата (ЗВАЕИБ) през 2007 г.</p> <p>Преференциалните цени за изкупуване на електрическата енергия от ВИ се е определяла веднъж годишно.</p> <p>Мярката е продължена в ЗЕВИ, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> - FiT се определят ежегодно до 30 юни и повече от един път годишно в случаи на съществено изменение в ценообразуващите елементи. - FiT не се променя за целия срок на договора за изкупуване. За централи на биомаса FiT се актуализират всяка година с коефициент, определян съгласно чл. 32, ал. 4, 5, 6, 7 и 8 на ЗЕВИ. След изтичане на този срок FiT не се предоставят.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
					Мярката е действаща и няма да се прилага за енергийните обекти за производство на електрическа енергия от ВИ, които се заявяват за присъединяване след датата на доклада по чл. 22, ал. 1 от Директива 2009/28/ЕО, в който е отчетено, че общата национална цел е постигната.
2. Задължително и приоритетно присъединяване на производители на електрическа енергия от ВИ към мрежата	Регулаторна	Произведена електрическа енергия (ktoe)	Инвеститори	Съществуваща*	Мярката е въведена през 2007 г. С приемането на ЗЕВИ през 2011 г. е установен нов подход и са въведени етапи, предхождащи процеса по присъединяване.
3. Заплащане само на преките разходи за присъединяване към мрежата	Регулаторна	Инсталирана мощност (MW/г.)	Инвеститори	Съществуваща*	Съгласно ЗЕВИ разходите за изграждане на съоръжения за присъединяване на енергиен обект (ЕО) на производител към съответната електрическа мрежа до границата на собственост на електрическите съоръжения са за сметка на производителя, а разходите за изграждане на съоръжения за присъединяване на ЕО на производител към съответната мрежа от границата на

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
					<p>собственост на електрическите съоръжения до мястото на присъединяване, както и за развитие, включително реконструкция и модернизация, на електрическите мрежи във връзка с присъединяването са за сметка на собственика на съответната мрежа.</p> <p>Мярката е действаща. Няма краен срок.</p>
4. Дългосрочен договор за изкупуване на електрическа енергията, произведена от ВИ	Регулаторна	Произведена електрическа енергия (ktoe)	Инвеститори	Съществуваща*	<p>Мярката е въведена през 2007 г. със ЗВАЕИБ. Сроковете за изкупуване по ЗВАЕИБ са:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 25 г. – за електрическата енергия, произведена от геотермална и слънчева енергия; - 15 г. – за електрическата енергия, произведена от др. ВЕИ, с изключение на ВЕЦ с инсталирана мощност над 10 MW. <p>С приемането на ЗЕВИ през 2011 г. сроковете за изкупуване са:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20 г. – за електрическата енергия, произведена от геотермална и слънчева

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
					<p>енергия и биомаса;</p> <p>- 12 г. – за електрическата енергия, произведена от вятърна енергия;</p> <p>- 15 г. – за електрическата енергия, произведена от водноелектрически централи.</p> <p>Мярката е действаща и няма да се прилага за енергийните обекти за производство на електрическа енергия от ВИ, които се заявяват за присъединяване след датата на доклада по чл. 22, ал. 1 от Директива 2009/28/ЕО, в който е отчетено, че общата национална цел е постигната.</p>
5. Задължително изкупуване на произведената електрическа енергия от ВИ, с изключение на ВЕЦ с инсталирана мощност по-голяма от 10 MW	Регулаторна	Произведена електрическа енергия (ktoe)	Инвеститори	Съществуваща*	<p>В периода 2007 г. - май 2011 г. съгласно ЗВАЕИБ.</p> <p>Със ЗЕВИ: Общественият доставчик и крайните снабдители, изкупуват цялото количество електрическа енергия от ВИ, с изключение на количествата, които производителят: ползва за собствени нужди, по свой избор ползва за собствено потребление и за снабдяване</p>

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
					на свои клонове, предприятия и обекти и/или продава по свободно договорени цени. Мярката е действаща.
6. Изплащане на неустойка при ограничаване на производството по вина на оператора на мрежата	Финансова	Произведена електрическа енергия (ktoe)	Инвеститори	Съществуваща*	Съгласно ЗЕВИ от 2011 г. в договорите за достъп до преносната или разпределителната мрежа се определят условията по изпълнение на прогнозните графици и се уговарят дължимите от оператора обезщетения при ограничаване в производствения режим на енергийния обект.
7. Механизъм за компенсиране на разходите на обществения доставчик и крайните снабдители при изкупуване на електрическа енергия от ВИ по преференциални цени	Регулаторна	Произведена електрическа енергия	Оператори на електрически мрежи, инвеститори и потребители	Съществуваща**	От 2007 г. съгласно ЗВАЕИБ. През 2012 г. е приета Методика за компенсиране на разходите на Обществения доставчик и Крайните снабдители, произтичащи от наложени им задължения към обществото за изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени от възобновяеми енергийни източници и от високоефективно комбинирано производство на топлинна и

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
					електрическа енергия. Методиката формулира стандартни и прозрачни правила за компенсиране разходите на енергийните предприятия. Компенсирането по този механизъм се осъществява в ценовия период от 1 юли 2012 г. до 30 юни 2013 г.
8. Лицензионен режим за производители на електрическа енергия от ВИ с инсталирана мощност над 5 MW	Регулаторна	Произведена енергия	Производители	Съществуваща*	Мярката е действаща. Няма краен срок.
9. Сертификати за произход	Регулаторна	Произведена енергия от ВИ (ktoe)	Инвеститори	Съществуваща*	Мярката е въведена със ЗВАЕИБ. Сертификатите за произход са се издавали от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) съгласно Наредбата за издаване на сертификати за произход на електрическата енергия, произведена от ВЕИ от 1 януари 2008 г. до 31 декември 2011 г. С приемането на ЗЕВИ през юли 2011 г. сертификатите за произход се заменят с

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
					гаранции за произход и се издават от АУЕР съгласно Наредбата за условията и реда за издаване, прехвърляне, отмяна и признаване на гаранциите за произход на енергията от ВИ за стандартно количество енергия от ВИ от 1 MWh.
10.Задължение за лицата, които предлагат на пазара течни горива от нефтен произход за нуждите на транспорта да предлагат горивата за дизелови и бензинови двигатели, смесени с биогорива в процентното съотношение, регламентирано със ЗВАЕИБ и понастоящем със ЗЕВИ	Регулаторна	Производство и потребление на биогориво (ktoe)	Инвеститори, търговци	Съществуваща*	<p>Съгласно ЗВАЕИБ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - от 1 септември 2010 г. - със съдържание на биодизел минимум 3 % обемни; - от 1 март 2011 г. – със съдържание на биодизел; - минимум 4 % обемни и гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол минимум 2 % обемни. <p>Съгласно приетия ЗЕВИ поетапно се въвежда задължението за смесване, считано от :</p> <ul style="list-style-type: none"> - от 01.01.2012 г. - за биодизел; - от 01.06.2012 г.- за биоетанол. <p>Мярката няма краен срок.</p>

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
11. Въведено намаление на акцизната ставка за смеси на биогорива с течни горива от нефтен произход при определено процентно съотношение	Финансова	Производство и потребление на биогориво (ktoe)	Инвеститори, търговци и администрация	Отпаднала от ноември 2011 г.*	Начало на действие на мярката: ноември 2009 г. Край на действие на мярката ноември 2011 г. ²⁶
12. Определен е органа осъществяващ контрол върху качеството на чистите биогорива и смесите на биогорива	Административна	Потребление на биогорива в транспорта	Разпространител и и крайни потребители	Съществуваща**	Органът, осъществяващ контрол върху качеството на чистите биогорива и смесите на биогорива е определен през 2007 г. със ЗВАЕИБ - председателят на ДАМТН. Съгласно ЗЕВИ, контролът се осъществява отново от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН). Мярката е действаща. Няма краен срок.
13. Осигурено оборудване за изпитване на чисти биогорива от Държавната агенция за метрологичен и технически контрол	Административна	Потребление на биогорива в транспорта	Разпространител и, крайни потребители, администрация	Изпълнена	Оборудването е осигурено.

²⁶ Нотификация за държавна помощ № N 607/2008 – България: Намаляване на облагането на биогоривата, 23.11.2009 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
14. Кредитна линия за енергийна ефективност и ВЕИ (КЛЕЕВЕИ)	Финансова	Произведена електрическа енергия (ktoe)	Инвеститори, крайни потребители (стопански)	Съществуваща**	Начало: Програмата е стартирала през 2004 г. Край: декември 2014 г.
15. Програма „Енергийна ефективност“ на Европейската Инвестиционна Банка и Международен Фонд „Козлодуй“	Финансова	Производство на енергия от ВИ	Инвеститори	Съществуваща**	Мярката е действаща. Няма краен срок.
16. Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда	Финансова	Производство на електрическа енергия от малки ВЕЦ	Инвеститори	Съществуваща*	От декември 2012 г. ПУДООС не отпуска средства за изграждане на електрически централи.
17. Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013“	Финансова	Производство на електрическа енергия от ВИ	Инвеститори	Съществуваща**	Начало на действие на мярката: 2010 г. Край на действие на мярката: 2013 г. В следващия програмен период дейностите се продължават от нова Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.
18. Програма за развитие на селските райони, 2007-2013 г.	Финансова	Производство на енергия от	Инвеститори	Съществуваща**	Начало на действие на мярката 2007 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
		ВИ			Край на действие на мярката 2013 г. Програмата ще продължи в следващия програмен период 2014 – 2020 г.
19. Оперативна програма „Регионално развитие“	Финансова	Производство и потребление на енергия от ВИ	Инвеститори, население	Съществуваща**	Период на действие: 2007-2013 г. В следващия програмен период програмата се продължава от ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г.
20. Оперативна програма „Околна среда“	Финансова	Производство на електрическа енергия чрез оползотворяване на отделените газови емисии (метан) от депата за битови отпадъци	Общини	Съществуваща**	Период на действие: 2007-2013 г. Програмата ще продължи в следващия програмен период 2014 – 2020 г.
21. Прилагане на мерките по ЗНИ и правилника за неговото прилагане, когато са	Административна Финансова	Подобряване на бизнес средата	Инвеститори	Съществуваща*	От август 2010 г. подпомагането е в рамките на общия режим и при условията за приоритетните

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
приложими					инвестиционни проекти, които се отнасят до всички сектори на икономиката съгласно изискванията на Регламент № 800/2008. Няма краен срок.
Към Планирани мерки от табл. 5 (продължение 1) на НПДЕВИ					
1. Създаване на Агенция за устойчиво енергийно развитие	Административна	Инсталирана мощност, произведена и потребена енергия от ВИ, промяна на поведението	Инвеститори, енергийни предприятия, крайни потребители, органи по планирането, асоциации и браншови камари, монтажни организации	Реализирана***	Агенцията е създадена през 2011 г. със ЗЕВИ като правопреемник на Агенцията за енергийна ефективност.
2. Съставяне на междуведомствен съвет на политическо ниво за координиране на политиката за развитие на ВИ	Административна	Създаване на политики и законодателни инициативи за развитие на ВИ	Публична администрация	Планирана	Няма срок

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
3. Съставяне на консултативна група за подпомагане изпълнението на Плана за действие за ВИ	Мека	Инсталирана мощност, произведена енергия, промяна на поведението, въвеждане на ефективни технологии	Инвеститори, енергийни предприятия, крайни потребители, публична администрация, асоциации и браншови камари, монтажни организации	Планирана	Няма срок
4. Разработване на географска информационна система (ГИС) за България	Мека	Инсталирана мощност, производство на енергия	Инвеститори, публична администрация, крайни потребители	Планирана****	Системата е в процес на изграждане по проект „Създаване на информационна платформа за постигане на оперативна съвместимост на пространствени данни и услуги за ползване от държавната администрация и гражданите по отношение на ВИ на енергия“, по Оперативна програма „Административен капацитет“, приоритетна ос III „Качествено административно обслужване и развитие на електронното управление“, подприоритет 3.2.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
					„Стандартна информационно-комуникационна среда и оперативна съвместимост“.
5. Методически ръководства за етапите в процеса на инвестиране във ВИ по видове източници	Административна	Инвестиционен процес, инсталирана мощност, промяна на поведението	Инвеститори, публична администрация, крайни потребители	Планирана	Няма срок
6. Съгласуване на сключените предварителни договори за присъединяване с изискванията на новия ЗЕВИ	Административна	Инсталирана мощност, промяна на поведението	Инвеститори, публична администрация	Реализирана****	Мярката е в сила от приемането на ЗЕВИ през 2011 г.
7. Административно обслужване на едно гише	Административна	Нова инсталирана мощност (MW/година)	Инвеститори, крайни потребители	Предложена	Начало 2015 г. Няма краен срок
8. Повишаване на административната компетентност и капацитет на служителите, отговорни за издаване на разрешения и лицензи	Административна	Промяна на поведението	Органи, издаващи разрешения (всички нива)	Реализирана***	Мярката се изпълнява и няма краен срок за прилагане.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
9. Финансиране на проекти за производство на енергия от ВИ и енергийна ефективност	Финансова	Инсталирана мощност, произведена и потребена енергия, спестени емисии	Инвеститори, крайни потребители	Реализирана***	Мярката е действаща и няма краен срок за прилагане.
10. Разработване на правила и използване на средства от схемата за търговия с емисии (СТЕ)	Финансова	Инсталирана мощност, произведена и потребена енергия, спестени емисии	Инвеститори, крайни потребители	Планирана	2013 – 2020 г.
11. Подобряване на процедурите за издаване на разрешения и подписване на договори за присъединяване	Регулаторна	Инсталирана мощност, производство на енергия	Ел. компании, инвеститори	Реализирана***	2011 г. – постоянно Няма краен срок. Подробно описание е направено в т. 26 и т. 3.
12. Подкрепа на изграждането на нова инфраструктура за пренос и разпределение свързана с	Административна и регулаторна	Нова инсталирана мощност (MW/година)	Инвеститори, крайни потребители	Реализирана***	Съгласно Закона за енергетиката, Когато изграждането или разширението на площадкови и/или линейни енергийни обекти, както и на надземни

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
присъединяването на нови производители от ВИ - статут на национален инфраструктурен обект					и подземни хидротехнически съоръжения за производство на електрическа енергия или на части от тях и на свързаните с производството съоръжения и площадки за депониране на производствени отпадъци се извършва върху имот - държавна собственост, компетентните държавни органи учредяват в полза на лицето, което ще изгражда и експлоатира енергийния обект, възмездно право на строеж върху земята по реда на Закона за държавната собственост без търг или конкурс.
13. Въвеждане на конкуренция между ВИ за производство на енергия	Регулаторна	Инсталирана мощност, производство на енергия	Ел. компании, инвеститори	Планирана	Няма краен срок.
14. Съдействие за развитие на интелигентни мрежи и акумулиращи съоръжения	Регулаторна	Инсталирана мощност (по-ефективна интеграция)	Собственици на мрежи, инвеститори, крайни потребители	Съществуваща ***	През 2012 г. в Закона за енергетиката е въведено изискване ДКЕВР да извършва оценка на икономическата целесъобразност по отношение на въвеждането на интелигентни системи за измерване по предложение на

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
					операторите на мрежите и в случай че въвеждането е икономически обосновано, изготвя графици за въвеждането им, като гарантира оперативната съвместимост на интелигентните системи за измерване при отчитане на подходящи стандарти, най-добри практики и значението им за развитието на вътрешния пазар на електрическа енергия и природен газ.
15. Използване възможностите за управление на потреблението и реакцията на товара	Регулаторна	Инсталирана мощност (по-ефективна интеграция)	Изследователска общност, промишленост	Съществуваща****	Правила за търговия с електрическа енергия, издадени от ДКЕВР от 2010 г.
16. Кодекс / правила на монтажниците	Регулаторна/ Информационна	Промяна на поведението	Монтажници, доставчици на съоръжения, крайни потребители	Планирана	Няма краен срок.
17. Изисквания за придобиване на професионална квалификация „монтажник“	Регулаторна Административна	Промяна на поведението, произведена енергия	Монтажни организации, крайни потребители,	Реализирана***	Мярката е реализирана през 2011 г. в ЗЕВИ и се изпълнява, чрез: - Закона за професионалното образование;

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
			инвеститори, органи, издаващи разрешения, финансови организации		- Наредба № 40 от 2012 г. за придобиване на квалификация по професията „Техник на енергийни съоръжения и инсталации“ Наредба № 41 от 2012 г. за придобиване на квалификация по професията „Монтьор на енергийни съоръжения и инсталации“. Няма краен срок за прилагане.
18. Списък на квалифицираните монтажници	Регулаторна	Промяна на поведението, произведена енергия	Монтажни организации, крайни потребители, инвеститори, органи, издаващи разрешения, финансови организации	Реализирана***	Мярката е въведена през 2011 г. с приемането на ЗЕВИ и няма краен срок. Съгласно чл. 21, ал. 3 институциите, които имат право да осъществяват обучение за придобиване на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение, са длъжни да представят ежегодно в АУЕР списък на лицата, придобили квалификация за извършване на дейностите по монтиране и поддръжка на съоръжения за биомаса, слънчеви фотоволтаични преобразуватели, слънчеви топлинни

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
					<p>инсталации, термopомпи и повърхностни геотермални системи.</p> <p>През 2012 г. със ЗИД на ЗЕВИ (в сила от 1.04.2013 г.) е регламентиран регистър за лицата, които извършват монтаж на определени инсталации.</p> <p>За намаляване на административната тежест се предвиждат промени в ЗЕВИ за премахване на регулаторния режим за вписване в регистър на лицата, извършващи дейности по монтиране, поддържане, ремонтване и преустройство на съоръжения в енергийни обекти по чл. 24, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗЕВИ.</p>
19. Прилагане или използване на анализ полза-разход	Неопределена, финансова, регулаторна	Подобряване на бизнес средата	Инвеститори, крайни потребители, органи по планирането	Реализирана****	Постоянно, няма краен срок за прилагане.
20. Обществена информационна кампания, популяризираща ВИ	Неопределена	Промяна на поведението	Монтажни организации, крайни	Съществуваща****	2012 – постоянно Няма краен срок.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
			потребители, инвеститори, органи, издаващи разрешения, финансови организации		
21. Списък на съоръжения за производство на енергия от ВИ	Информационна	Промяна на поведението	Инвеститори, крайни потребители, публична администрация	Планирана	Няма краен срок.
22. Превод на националното законодателство	Информационна	Промяна на поведението	Инвеститори	Съществуваща	Няма краен срок.
23. Списък с подробна актуална информация за инвестиционния интерес и състоянието на административните и разрешителни процедури	Информационна	Нова инсталирана мощност (MW/година)	Инвеститори, крайни потребители	Реализирана***	С приемането на ЗЕВИ през 2011 г. е регламентирано задължение към Операторите на преносната и на разпределителните електрически мрежи да изпращат в ДКЕВР и публикуват на своите интернет страници: 1. становища за допустимостта на заявленията, условията и реда за присъединяване

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
					2. информация за върнатите заявления; 3. информация, когато одобрените електрически мощности за съответния район бъдат изчерпани.
24. Хармонизиране на българското законодателство с изискванията на изменената Директива 2002/91/ЕО и на Директива 2009/28/ЕО, Директива 2009/29/ЕО, Директива 2009/30/ЕО.	Регулаторна	Инсталирана мощност, производство на енергия	Строителни, проектантски организации, публична администрация	Реализирана***	Начало 2011 г. Няма краен срок
25. Подмяна на течните горива и електрическата енергията за отопление на обществени сгради с биогорива и енергия от ВИ	Регулаторна и финансова	ktoe	Доставчици на енергия, общини	Планирана	2011 г. – постоянно Няма краен срок
26. Задължително използване на ВИ в нови сгради	Законодателна	ktoe	Инвеститори, Строителни, проектантски организации, крайни потребители,	Реализирана***	Марката е въведена в Закона за енергийната ефективност и с приемането на ЗЕВИ през 2011 г. Няма краен срок

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
			публична администрация		
27. Финансиране на проекти чрез Фонда за енергийна ефективност и ВИ	Финансова	ktoe	Крайни потребители	Съществуваща**	2011 г. – постоянно Няма краен срок
28. Насърчаване използването на индивидуални системи за производство на енергия от ВИ	Финансова	Нова инсталирана мощност (MW/година)	Инвеститори, крайни потребители, публична администрация	Реализирана***	Мярката е въведена със ЗЕВИ и Закона за енергийната ефективност. Няма краен срок.
29. Схема за подпомагане на производството на топлина и охлаждане от ВИ в промишлеността	Финансова, регулаторна	Промяна на поведението, инсталирана мощност (MW/година), произведена енергия (ktoe)	Инвеститори, крайни потребители, публична администрация	Предложена	2011 г. – постоянно. Няма краен срок
30. Схема за подпомагане на производството на топлинна енергия от ВИ в битовите и обществени сгради	Финансова, регулаторна	Промяна на поведението, инсталирана мощност (MW/година), произведена	Инвеститори, крайни потребители, публична администрация	Съществуваща	2011 г. – постоянно Няма краен срок.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
		енергия (ktoe)			
31. Програма за финансови насърчения за използване на локално отопление	Финансова	ktoe	Инвеститори	Планирана	2013 г. – постоянно Няма краен срок.
32. Данъчни стимули за инвестиране в производството на енергия от ВИ за бита	Финансова	ktoe	Крайни потребители	Съществуваща**	2009 г. (Закон за местни данъци и такси) – постоянно. Няма краен срок.
33. Създаване на процедури за оценка, които да налагат задължителното маркиране на оборудването, изгарящо биомаса	Регулаторна, финансова	ktoe	Доставчици на енергия	Реализирана***	2012 г. Маркирането се осъществява съгласно Закона за техническите изисквания към продуктите, във връзка с изискванията за екопроектиране
34. Постепенно увеличаване на дела на горивата от биомаса в програмата за енергийни помощи	Регулаторна, финансова	ktoe	Доставчици на енергия	Планирана	2012 г. – постоянно
35. Разработване на програма за ускорено преминаване на държавния и общински транспорт на биогорива	Регулаторна, финансова	ktoe	Доставчици на енергия	Реализирана***	В ЗЕВИ са регламентирани задължения към местните власти да приемат програми за насърчаване използването на енергията от ВИ и биогорива.
36. Система за контрол на	Регулаторна,	ktoe	Доставчици на	Съществуваща**	Мярката е въведена първоначално със

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Наименование и означение на мярката	Вид мярка	Очакван резултат	Целева група и/или дейност	Съществуваща или планирана мярка	Начална и крайна дата на мярката
качествата на биогоривата	финансова		енергия		ЗВИАЕБ през 2007 г. и е оптимизирана. С приемането на ЗЕВИ през 2011 г. мярката е продължена.
37. Да се задължат разпространителите на течни горива от нефтен произход да поддържат колонки за зареждане с чисти биогорива	Регулаторна	ktoe	Доставчици на енергия	Планирана	2015 – постоянно.
38. Програма за популяризиране и въвеждане на електрически автомобили	Неопределена	Инсталирана мощност (по-ефективно интегриране)	Изследователска общност, промишленост	Реализирана***	Национален план за действие за насърчаване производството и ускореното навлизане на екологични превозни средства, включително на електрическата мобилност в Република България за периода 2012 г. — 2014 г. Решение от 17 октомври 2012 г. на МС.

* Мярката фигурира в таблица 5 от НПДЕВИ като „Съществуваща“ и в отчетния период е изменяна;

** Мярката фигурира в таблица 5 от НПДЕВИ като „Съществуваща“ и в отчетния период е продължила своето действие без изменение;

*** Мярката фигурира в таблица 5 от НПДЕВИ като „Планирана“ и започнала да действа в отчетния период;

**** Мярката фигурира в таблица 5 от НПДЕВИ като „Планирана“ и в отчетния период е започнато нейното изпълнение, но не е завършено.

2.а Моля, опишете постигнатия напредък при оценката и подобряването на административните процедури, с оглед отстраняване на регулаторни и нерегулаторни препятствия за развитието на енергията от възобновяеми източници. (Член 22, параграф 1, буква Д от Директива 2009/28/ЕО)

От 3 май 2011 г. е в сила ЗЕВИ, който транспонира разпоредбите на Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници. ЗЕВИ е основният нормативен документ, с който се уреждат обществените отношения, свързани с производството и потреблението на енергия от ВИ с цел създаване на условия за постигането на националните цели за дял на енергията от ВИ в брутното крайно потребление на енергия в страната.

В него са запазени някои основни принципи от предхождащия го ЗВАЕИБ, оптимизирани са съществуващите и са въведени нови мерки за насърчаване производството на енергия от ВИ. Заложените мерки са съобразени с развитието на сектора през последните години, новите задължителни цели от Директива 2009/28/ЕО и приоритетите в новата енергийна политика на ЕС.

Законът въвежда стандартни правила при оценка на разходите за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия от ВИ към преносната и разпределителните електрически мрежи, създава условия за осигуряване изграждането на инфраструктура и електроенергийни мощности, необходими за регулиране на електроенергийната система, за стимулиране развитието на инфраструктура, необходима за производството на енергия от ВИ за централизирано топлоснабдяване и охлаждане от ВИ. С него са регламентирани насърчителни механизми при използване на енергия от ВИ в административни и промишлени сгради и в жилищното строителство. От съществено значение за изпълнение на целта за транспорта са регламентирани критериите за устойчивост за биогоривата.

По отношение на производството и потреблението на топлинна енергия, ЗЕВИ предвижда:

- подпомагане и реализиране на проекти за изграждане на топлопреносни мрежи и на малки децентрализирани системи за топлинна енергия и/или енергия за охлаждане;
- присъединяване на обекти за производство на топлинна енергия от ВИ към топлопреносната мрежа и изкупуване от топлопреносното предприятие на произведената от друг производител топлинна енергия.

Производството на газ от ВИ се насърчава чрез:

- предоставяне на гарантиран достъп до преносната и разпределителните мрежи;
- гарантиране на преноса и разпределението на газ;

- задължително изкупуване на газа и други.

Производството и потреблението на биогорива и енергия от ВИ в транспорта се насърчават чрез:

- достъпност на транспортните горива и осигуряване ефективна работа на двигателите;
- предлагане на смеси на биогорива като съставна част на течните горива от нефтен произход;
- въвеждането на електрически автомобили и на изграждането на съпътстващата инфраструктура;
- финансова подкрепа за потреблението на биогорива.

За повишаване на инвестициите и насърчаване на бизнеса на местно ниво в закона е заложено и активното участие на органите на местна власт и местното самоуправление при иниципирането и изпълнението на мерките за насърчаване на производството и потреблението на енергия от ВИ.

Осигуряването на публичност по отношение на мерките за подпомагане, ползите и практическите особености на развитието и използването на енергията от ВИ, както и информираността на обществеността и участниците в отделните етапи на производство и потребление на тази енергия е сред основните изисквания на Директива 2009/28/ЕО. Изпълнението на това задължение се осигурява чрез Националната информационна система за потенциала, производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници, която ще бъде създадена от Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР). В процес на изпълнение е проект „Създаване на информационна платформа за постигане на оперативна съвместимост на пространствени данни и услуги за ползване от държавната администрация и гражданите по отношение на ВИ на енергия“, по Оперативна програма „Административен капацитет“, приоритетна ос III „Качествено административно обслужване и развитие на електронното управление“, подприоритет 3.2. „Стандартна информационно-комуникационна среда и оперативна съвместимост“.

През април 2012 г. с приемане на Закон за изменение и допълнение (ЗИД) на ЗЕВИ бяха направени изменения и допълнения в ЗЕВИ, с които са оптимизирани условията за инвестиране, съобразно актуалното състояние и развитието на сектора. Измененията са свързани с:

- промяна на реда и сроковете за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия от ВИ.

С тази промяна се цели да се осигури ред и условия за присъединяване в съответствие с дългосрочните планове за развитие на електрическите мрежи, а също и с индикативните криви от НПДЕВИ. Тази промяна е обусловена от големия брой сключени

към момента на влизане в сила на закона предварителни договори за присъединяване, по отношение на които са изпълнени изискванията на § 6 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗЕВИ.

– определянето на цената на изкупуване на електрическата енергия от ВИ към момента на въвеждане в експлоатация на ЕО или на част от него, вместо към момента на съставяне на констативния акт за завършване изграждането на ЕО съгласно чл. 176, ал. 1 от Закона за устройство на територията, както и регламентирането на процедура за контрол по отношение на вече съставените констативни актове.

– Допълване на правилата за изкупуване на електрическата енергия от ВИ, в случаите, когато ЕО се въвежда в експлоатация поетапно, както и за ЕО, за които инвестицията за изграждането се подпомага със средства от национална или европейска схема за подпомагане. С тези промени се допълва правната уредба в тази ѝ част и се дава яснота за по-нататъшното прилагане на закона и постигане на съответствие на преференциалната цена на изкупуване на електрическата енергия с действителните инвестиционни разходи, както и по отношение прилагането на останалите преференциални условия за задължително изкупуване на произведената от ВИ електрическа енергия.

Допълнително облекчаване на административната процедура за присъединяване към разпределителните електрически мрежи се прилага за ЕО от ВИ с обща инсталирана мощност до 30 kW върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии. За тези обекти условията за присъединяване се определят в становище, което се издава в срок до 30 дни от постъпване на искането. В тези случаи, предварителен договор за присъединяване не е необходим, а договор за присъединяване се сключва при условията, определени в становището и при издадено разрешение за строеж.

Облекчена административна процедура за присъединяване към разпределителните електрически мрежи се прилага и за ЕО на ВИ с обща инсталирана мощност до 200 kW включително, които се предвижда да бъдат изградени върху покривни и фасадни конструкции на сгради за производствени и складови дейности, присъединени към електропреносната или електроразпределителната мрежа в урбанизирани територии.

При изграждането на малки централи на биомаса (до 1,5 MW) в урбанизирани територии, селскостопански обекти или производствени зони и при централи, използващи водна енергия (1,5 MW) също се прилага облекчен режим на присъединяване към електрическата мрежа.

▪ **Изменения в Закона за устройство на териториите**

Със ЗЕВИ са извършени промени в Закона за устройство на територията насочени към облекчаване на режима за издаване на разрешения за строеж (монтаж) на инсталации, съоръжения и системи за производство на енергия от ВИ с обща инсталирана мощност до 30 kW, включително към съществуващите сгради в урбанизираните територии, в т.ч. върху покривните и фасадните им конструкции и в собствените им поземлени имоти.

▪ **Изменение в Закона за горите**

С промени в Закона за горите (ДВ бр. 19/08.03.2011 г.) се въвежда облекчаване на режима за стопанисване на плантации за ускорено производство на биомаса. Съгласно чл. 85, ал., т. 2 от закона плантации от дървесни и храстови видове, създадени с цел ускорено производство на биомаса не се стопанисват като гора, т. е. за тях не се изискват планове за управление, не се определят турнос и интензивност на сеч. Очакваният резултат от прилагането на тази мярка е увеличаване на количеството на произведената дървесина от плантации за ускорено производство на биомаса (култури от бързорастящи дървесни и храстови видове с кратка ротация).

▪ **Закон за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда (обн. ДВ. бр.53 от 13 юли 2012 г.)**

През 2012 г. е приет ЗИД на Закона за опазване на околната среда (обн. ДВ. бр.53 от 13 юли 2012 г.), с който се извърши децентрализация на процедурата по оценка за въздействие върху околната среда на инвестиционни предложения (ОВОС) към регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ). В Министерството на околната среда и водите остават единствено процедури, засягащи територията на повече от една регионална инспекция, на някои категории защитени територии, процедури с трансграничен контекст, за обекти с национално значение и за сондажи за проучване и добив на неконвенционални въглеводороди. Оптимизирани са административните срокове и изискванията при процедурите по ОВОС и по екологична оценка на планове и програми, в т.ч. и по отношение на съобразяване на административните актове по околна среда в процеса на одобряване/разрешаване на инвестиционните предложения, планове и програми от страна на възложителите и съответните органи по одобряване/разрешаване.

Введена е редуцирана обща такса при едновременно провеждане на процедурите по ОВОС и екологична оценка и процедурата за оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни намерения с предмета, целите и на опазване на защитените зони, съгласно чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие.

▪ **Наредба за ползването на повърхностните води**

С Постановление на Министерския съвет (МС) № 200 от 13 юли 2011 г. е приета Наредба за ползването на повърхностните води. Чрез наредбата се оптимизира процеса на издаване на разрешителни за инвестиционни намерения, при които използването на водата е свързано с изграждане на системи и съоръжения, в която категория попадат и

водноелектрическите централи. Предвидено е издаване на общ административен акт за водовземане и ползване на воден обект, което води до намаляване на административната тежест за инвеститора.

- **Напредък при оценката и подобряването на административните процедури, с оглед отстраняване на регулаторни и нерегулаторни препятствия в областта за развитието на производството и потреблението на биогорива в сектор „Транспорт“**

За постигането на задължителната цел от 10 % дял на енергията от ВИ, ЗЕВИ предвижда задължително смесване на биогорива с течни горива от нефтен произход и въвеждане на електрически автомобили в обществения и личния транспорт. Мярката е въведена първоначално със ЗВАЕИБ през 2007 г. През 2011 г. задължителните изисквания за процентното съотношение на биокомпонентите в смесите на горивата от нефтен произход, съгласно ЗИД на ЗВАЕИБ от 2009 г. са както следва:

- от 1 септември 2010 г. - със съдържание на биодизел минимум 3 % обемни;
- от 1 март 2011 г. – гориво за дизелови двигатели със съдържание на биодизел минимум 4 % обемни и гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол минимум 2 % обемни;
- съдържанието на биодизел и биоетанол в горивата за дизелови и бензинови двигатели не трябва да надвишава 5 % обемни.

С приемането на ЗЕВИ мярката е продължена.

Съгласно чл. 47, ал. 1 на ЗЕВИ, лицата, които пускат на пазара течни горива от нефтен произход в транспорта, са длъжни при освобождаване за потребление по смисъла на Закона за акцизите и данъчните складове да предлагат горивата за дизелови и бензинови двигатели смесени с биогорива в процентно съотношение, както следва:

- от 1 януари 2012 г. - гориво за дизелови двигатели със съдържание на биодизел минимум 5 процента обемни;
- от 1 юни 2012 г. - гориво за дизелови двигатели със съдържание на биодизел минимум 6 процента обемни;
- от 1 юни 2012 г. - гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол или етери, произведени от биоетанол, минимум 2 процента обемни;
- от 1 март 2013 г. - гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол или етери, произведени от биоетанол, минимум 3 процента обемни;
- от 1 септември 2013 г. - гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол или етери, произведени от биоетанол, минимум 4 процента обемни;

- от 1 март 2014 г. - гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол или етери, произведени от биоетанол, минимум 5 процента обемни;
- от 1 септември 2014 г. - гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол или етери, произведени от биоетанол, минимум 6 процента обемни;
- от 1 март 2015 г. - гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол или етери, произведени от биоетанол, минимум 7 процента обемни;
- от 1 септември 2015 г. - гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол или етери, произведени от биоетанол, минимум 8 процента обемни;
- от 1 март 2016 г. - гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол или етери, произведени от биоетанол, минимум 9 процента обемни.

В резултат на повишението на цените на петролните горива за транспорта през 2011 г. и с оглед намаляване на негативния ефект от това върху обществото, задължението за смесване с биогорива беше въведено от 1 януари 2012 г. Временното отпадане на задължението за смесване доведе до по-ниско потребление на биогорива през 2011 г.

Съгласно ЗЕВИ, контролът върху качеството на биогоривата и техните смеси с течни горива от нефтен произход се осъществява от председателя на ДАМТН.

В ЗЕВИ се предвижда насърчаване използването на нови технологии за оползотворяване на отпадъци, остатъци и др. суровини и изграждането на необходимата инфраструктура за използването на електроавтомобили в транспорта.

- Критерии за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса

По отношение на биогоривата и на течните горива от биомаса, ЗЕВИ въвежда критерии за устойчивост, които трябва да бъдат изпълнени, за да е възможно отчитането на тези горива за изпълнение на задължителната национална цел за дял на енергията от ВИ в транспорта.

Изпълнението на критериите за устойчивост е въведено и като условие при финансовото подпомагане на икономическите оператори. Предвижда се одитиране на информацията по отношение на критериите за устойчивост и системата за масов баланс, гарантиращи намаляване на емисиите на парникови газове през целия жизнен цикъл на биогоривата и течните горива от биомаса.

По предложение на министъра на околната среда и водите през 2012 г. МС прие Наредба за критериите за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса²⁷. В наредбата са определени критериите за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса, както и условията и редът за набиране и предоставяне на информация от

²⁷ Приета с ПМС № 302 от 26.11.2012 г., обн., ДВ, бр. 95 от 4.12.2012 г.

икономическите оператори, за извършването на одит за съответствие на биогоривата и течните горива от биомаса с критериите за устойчивост, за издаване и отнемане на сертификатите за съответствие на икономическите оператори и реда на издаване на декларация за устойчивост.

Икономическите оператори поддържат система за масов баланс и осигуряват проследимост на всяка партида суровини и биогорива на всички етапи на производството, преработката, транспорта и разпространението. Те са длъжни да водят дневници с изходяща и входяща информация относно издадените и получени декларации, характеристики за устойчивост и обемите на партидите суровини, отпадъци и остатъци, използвани за производството на биогорива.

За стимулиране навлизането на електроавтомобили в страната е предвидено освобождаването им от данък съгласно чл. 58, ал. 1 от Закона за местните данъци и такси. Тази мярка се прилага от 01.01.2013 г.

Възможност за прилагането на мерки, чрез които да се стимулира използването на ВИ на общинско ниво е предоставена с чл. 10, ал. 1 на ЗЕВИ. Съгласно Решение № 148 по Протокол № 12 от 22.03.2012 г. на територията на Столична община електромобилите и двуколесните пътни превозни средства (ППС) паркират безплатно, като за двуколесните ППС се определя едно паркомясто на сто от общия брой на местата за паркиране в зоните за почасово платено паркиране.

▪ **Приети нови и изменени съществуващи нормативни и административни актове през 2011 и 2012 г.:**

– Наредба № РД-16-869 от 2 август 2011 г. за изчисляването на общия дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта, издадена от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, Обн., ДВ, бр. 70 от 09.09.2011 г.;

– Наредба № РД-16-1117 от 14.10.2011 г. за условията и реда за издаване, прехвърляне, отмяна и признаване на гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници, издадена от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, обн., ДВ, бр. 84 от 28.10.2011 г., в сила от 1.01.2012 г., изм. и доп., бр. 54 от 17.07.2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм., бр. 24 от 12.03.2013 г., в сила от 12.03.2013г.;

– Наредба № РД-16-558 от 8.05.2012 г. за набирането и предоставянето на информацията чрез Националната информационна система за потенциала, производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в Р България, издадена от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, Обн., ДВ, бр. 39 от 22.05.2012 г., в сила от 22.05.2012 г.;

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

– Наредба № 40 от 9.01.2012 г. за придобиване на квалификация по професията "Техник на енергийни съоръжения и инсталации", издадена от министъра на образованието, младежта и науката, Обн., ДВ, бр. 17 от 28.02.2012 г., в сила от 28.02.2012 г., изм., бр. 62 от 14.08.2012 г.;

– Наредба № 41 от 9.01.2012 г. за придобиване на квалификация по професията "Монтьор на енергийни съоръжения и инсталации", издадена от министъра на образованието, младежта и науката, Обн., ДВ, бр. 17 от 28.02.2012 г., в сила от 28.02.2012 г., изм., бр. 62 от 14.08.2012 г.;

– Наредба за критериите за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса, ПМС № 302 от 26.11.2012 г., Обн. ДВ, бр. 95 от 4.12.2012 г., в сила от 3.01.2013 г., приета от МС по предложение на министъра на околната среда и водите;

– Наредба № РД-16-317 от 27.02.2013 г. за реда за издаване на удостоверения и вписване в регистъра на лицата, които извършват монтиране, поддържане, ремонтиране и преустройство на съоръжения в енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, издадена от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, обн., ДВ, бр. 24 от 12.03.2013 г., в сила от 1.04.2013 г.;

– Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, издадена от председателя на ДКЕВР, обн., ДВ, бр. 33 от 5.04.2013 г.;

– Наредба за регулиране на цените на електрическата енергия, приета с ПМС № 35 от 20.02.2004 г., Обн. ДВ. бр. 17 от 2 март 2004 г., изм. ДВ. бр.62 от 31 юли 2007 г., изм. и доп. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2012 г., отм. ДВ. бр.33 от 5 април 2013 г., отм. ДВ. бр.38 от 23 април 2013 г.;

– Методика за изчисление на емисиите на парникови газове от целия жизнен цикъл на биогоривата и течните горива от биомаса, приета със Заповед № РД-854 от 23 ноември 2012 г. на министъра на околната среда и водите, одобрена от министъра на околната среда и водите, съвместно с министъра на икономиката, енергетиката и туризма и министъра на земеделието и храните;

– Решение на ДКЕВР № Ц-018 от 31.03.2010 г. за определяне на преференциална цена за продажба на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници и водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 МВт;

– Решение на ДКЕВР № Ц-010 от 30.03.2011 г. относно определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми енергийни източници и водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 МВт, в сила от 01.04.2011 г.;

– Решение на ДКЕВР № Ц-18 от 20.06.2011 г. за определяне, считано от 01.07.2011 г. преференциална цена за продажба на електрическа енергия от

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

възобновяеми източници и водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 МВт, без ДДС. Решението е публикувано на интернет страницата на ДКЕВР на 21.06.2011 г.;

– Решение на ДКЕВР № Ц – 22 от 29.06.2011 г. за утвърждаване, считано от 01.07.2011 г. на цени в сектор „Електроенергетика“;

– Решение на ДКЕВР № Ц-35 от 27.10.2011 г., считано от 01.11.2011 г. за определяне преференциални цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници чрез термична газификация на биомаса и/или биоразградими фракции от промишлени и битови отпадъци;

– Решение на ДКЕВР № Ц-36 от 07.11.2011 г., считано от 01.12.2011 г. за определяне цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, при които инвестицията за изграждането на енергийния обект се подпомага със средства от национална или европейска схема за подпомагане;

– Решение на ДКЕВР № Ц-17 от 28.06.2012 г. относно утвърждаване на цени в сектор "Електроенергетика" от 01.07.2012 г. Решението е публикувано в интернет страницата на ДКЕВР на 29.06.2012 г.;

– Решение на ДКЕВР № Ц-018 от 28.06.2012 г. относно определяне от 01.07.2012 г. преференциални цени за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници и от водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 MW. Решението е публикувано в интернет страницата на ДКЕВР на 29.06.2012 г.;

– Решение на ДКЕВР № Ц-019 от 28.06.2012 г. относно определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, когато инвестицията за изграждането на енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници се подпомага със средства от национална или европейска схема за подпомагане. Решението е публикувано в интернет страницата на ДКЕВР на 29.06.2012 г.;

– Решение на ДКЕВР № Ц-28 от 29.08.2012 г. с което определя, считано от 01.09.2012 г. преференциална цена за продажба на електрическа енергия произведена от фотоволтаични електрически централи. Решението е поставено на интернет страницата на 30.08.2012 г.;

– Решение на ДКЕВР № Ц-29 от 29.08.2012 г. с което определя, считано от 01.09.2012 г. цени за изкупуване на електрическата енергия, произведена от фотоволтаични електрически централи, когато инвестицията за изграждането на енергийния обект се подпомага със средства от национална или европейска схема за подпомагане. Решението е поставено на интернет страницата на 30.08.2012 г.;

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

– Решение на ДКЕВР № Ц-33 от 14.09.2012 г. относно определяне на временни цени за достъп до преносната и разпределителните мрежи за производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, ползващи преференциални цени. Решението е поставено на интернет страницата на 14.09.2012 г.

2.6 Моля, опишете мерките за осигуряване на преноса и разпределението на електроенергията, генерирана от възобновяеми енергийни източници и за подобряване на нормативната уредба относно поемането и разпределянето на разходите за присъединяване и усилване на електроенергийната мрежа
(Член 22, параграф 1, буква Е от Директива 2009/28/ЕО)

След 3 май 2011 г. обществените отношения, свързани с производството и потреблението на електрическа енергия от ВИ се уреждат в ЗЕВИ. До тази дата правата и задълженията на участниците в пазара на електрическа енергия от ВИ се регламентират в ЗВАЕИБ, които са разгледани в Първия национален доклад за напредъка на Р България в насърчаването и използването на енергията от възобновяеми източници.

Законът регламентира следните насърчителни мерки за осигуряване на преноса и разпределението на електрическа енергия от ВИ:

- предоставяне на гарантиран достъп на електрическата енергия, произведена от ВИ, до преносната и разпределителните електрически мрежи при спазване на критериите за сигурност, определени с правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 и 5 от ЗЕ;
- гарантиране на преноса и разпределението на електрическата енергия, произведена от ВИ, при спазване на критериите за сигурност определени с правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 и 5 от ЗЕ;
- осигуряване изграждането на необходимата инфраструктура и електроенергийни мощности за регулиране на електроенергийната система;
- предоставяне на приоритет при диспечирание на електрическата енергия, произведена от ВИ, при спазване на критериите за сигурност;
- осигуряване изграждането на необходимата инфраструктура и електроенергийни мощности за регулиране на електроенергийната система;
- изкупуване на електрическата енергия, произведена от ВИ по дългосрочни договори по преференциални цени.

За координиране и съгласуване на процедурите по присъединяване на производители на електрическа енергия от ВИ към преносната и разпределителните мрежи се извършва планиране развитието на преносната и разпределителните електрически мрежи и съгласуване на инвестиционните намерения на операторите на тези мрежи за присъединяване на ЕО за производство на електрическа енергия от ВИ по райони на присъединяване и нива на напрежение. С решение на ДКЕВР се одобряват предвижданите електрически мощности, които могат да бъдат предоставени за присъединяване на ЕО за производство на електрическа енергия от ВИ към преносната и разпределителните електрически мрежи след становище на министъра на икономиката и енергетиката. Предоставянето на мощности за присъединяване от оператора на

съответната електрическа мрежа се извършва по реда на постъпване на заявленията за присъединяване до изчерпване на одобрените електрически мощности за съответния район.

Задължение на операторите на преносната и разпределителните електрически мрежи във връзка с изпълнение на целите и мерките, заложи в НПДЕВИ, е да включват в ежегодните инвестиционни и ремонтни програми средства за развитие на мрежите, свързани с присъединяването, преноса и разпределението на електрическата енергия, произведена от ВИ.

Бързото увеличаване на инсталираните мощности от ВИ изисква влагането на значителни инвестиции от операторите на преносното и разпределителните предприятия в страната. За присъединяване на ЕО за производство на електрическа енергия от ВИ през 2011 г. и 2012 г. в изпълнение на инвестиционните си програми НЕК АД е направила инвестиции за реконструкция на съществуващи и изграждане на нови електропроводи, рехабилитация и разширяване на подстанции. Част от постигнатите резултати са следните:

- Поетапна реконструкция на съществуващ електропровод 110 kV „Раковски“ от подстанция „Каварна“ до подстанция „Шабла“ с дължина 23 км. Реконструкцията се състои в подмяна на съществуващите и монтаж на нови стомано-решетъчни стълбове, удвояване на проводниковата линия и увеличаване на сечението на проводниците до 400 мм².

- Извършена е реконструкция на шест съществуващи електропровода на напрежение 110 kV, с обща дължина на трасето 43 км. Реконструкцията се състои в демонтаж на съществуващите проводници и монтаж на нов тип проводници с повишено токово натоварване, т.е. със значително по-голяма преносна способност, което дава възможност съществуващите стълбове да не се подменят.

- Извършена е подготовка за изграждане на нов двоен електропровод 110 kV от подстанция „Добрич“ до новоизграждащата се възлова подстанция „Маяк“ с дължина на трасето 49 км и с конфигурация две тройки проводници със сечение 400 мм² и мълниезащитни въжета с вградени оптични влакна. Извършени са съгласувателни процедури със съответните държавни и общински институции, необходими за придобиване на разрешение за строеж на обекта и се премина през съответните процедури за придобиване на вещни права в полза на НЕК върху стъпките на новите стълбове и придобиване на сервитутни права.

- Във връзка с въвеждането в експлоатация на множество ветропаркове в района на Каварна, в края на 2011 г. е сключен договор за изграждане на нова възлова подстанция „Маяк“. Част от финансирането на проекта е осигурено от фонд „Козлодуй“

(257 млн. евро), а останалата част е със собствени средства на НЕК. Изпълнението на обекта е започнало през 2012 г.

– В края на 2011 г. е сключен договор за реконструкция и разширение на подстанция „Каварна“ 110/20kV. Част от финансирането на проекта е осигурено от фонд „Козлодуй“ (2.9 млн. евро), а останалата част е със собствени средства на НЕК. Завършването и въвеждането в експлоатация на обекта е планирано до края на 2013г.

В изпълнение на инвестиционните си програми през 2011 г. и 2012 г. операторите на електроразпределителните предприятия са изпълнили инвестиционни проекти за реконструкция на съществуващата мрежа, изграждане на нови електропроводи и на възлови станции, изграждане на нови разпределителни уредби, обновяване и изграждане на трафопостове за присъединяване на уредби на производители на електрическа енергия от ВИ, изграждане на нови кабелни линии средно напрежение (СрН), реконструкция на въздушни електропроводи СрН, монтиране на системи за дистанционно управление и предаване на данни в реално време за доставената в точката на присъединяване електрическа мощност.

За периода 2011-2012 г. инвестициите на оператора на преносната електрическа мрежа, свързани с присъединяването на ЕО за производство на електрическа енергия от ВИ възлизат на повече от 33 744 хил. лв. В инвестиционната програма на НЕК ЕАД са планирани още 62 412 хил. лв., които ще бъдат използвани за присъединяването на ЕО на ВИ. Разходите направени от операторите на разпределителни електрически мрежи за присъединяване на такива обекти са около 24 228 114 лв.

Законът въвежда стандартни правила при оценка на разходите за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия от ВИ към преносната и разпределителните електрически мрежи.

Съгласно чл. 25, ал. 1 от Наредбата за регулиране на цените на електрическата енергия, цените за присъединяване към съответната електрическа мрежа на производители на електрическа енергия са индивидуални и включват действителните разходи за изграждане на съоръженията за присъединяване към мрежата на преносното или разпределителното предприятие. В цената за присъединяване се включват и необходимите разходи за разширение и реконструкция на преносната или разпределителната мрежа във връзка с присъединяването на производителя.

До 03.05.2011 г. ЕО за производство на електрическа енергия от ВЕИ се присъединяват към съответната електрическа мрежа по реда на ЗВАЕБ и наредбата по чл. 116, ал. 7 на ЗЕ. Съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗВАЕИБ разходите, необходими за присъединяване на ЕО на производител на електрическа енергия от ВИ към съответната мрежа до границата на собственост на електрическите съоръжения са за сметка на производителя. В чл. 15, ал. 2 е определено, че разходите, необходими за

присъединяване на ЕО на производител на електрическа енергия от ВИ към съответната мрежа, от границата на собственост на електрическите съоръжения, до мястото на присъединяване, са за сметка на преносното или разпределително предприятие. Производителят дължи цена за присъединяване, определена по реда на Наредбата за регулиране на цените на електрическата енергия, включваща само преките разходи по неговото присъединяване, извършени от преносното или разпределително предприятие. Съгласно чл. 15, ал. 3 разходите за разширението и реконструкцията на преносната и/или на разпределителната мрежа, свързани с присъединяването на ЕО за производство на електрическа енергия от ВЕИ са за сметка на преносното или разпределителното предприятие и не се включват в цената за присъединяване.

След 03.05.2011 г. ЕО за производство на електрическа енергия от ВИ се присъединяват по реда на ЗЕВИ и наредбата по чл. 116, ал. 7 на ЗЕ. Разходите за изграждане на съоръжения за присъединяване на ЕО на производител към съответната електрическа мрежа до границата на собственост на електрическите съоръжения са за сметка на производителя, а разходите за изграждане на съоръжения за присъединяване на ЕО на производител към съответната мрежа от границата на собственост на електрическите съоръжения до мястото на присъединяване, както и за развитие, включително реконструкция и модернизация, на електрическите мрежи във връзка с присъединяването са за сметка на собственика на съответната мрежа.

При сключване на предварителен договор за присъединяване (чл. 29 на ЗЕВИ), производителят на електрическа енергия от ВИ дължи на преносното или разпределително предприятие, авансово плащане в размер на 50 000 лв./MW (при инсталирана мощност по-голяма от 5 MW) или 25 000 лв./MW (при инсталираната мощност до 5 MW, включително). Авансът е част от цената за присъединяване и остава в полза на енергийното предприятие, което е собственик на преносната или на разпределителната електрическа мрежа, в случаите когато ЕО на производителя на електрическа енергия от ВИ не бъде изграден в сроковете, определени в договора за присъединяване, когато неизпълнението е по причина, за която производителят отговаря.

Договорът за присъединяване регламентира плащането на оставащата част от определената в него цена за присъединяване, в случаите когато тази цена е по-висока от стойността на авансовото плащане. Цената за присъединяване служи за покриване на разходите за изграждане на съоръженията за присъединяване и за планираното развитие, включително реконструкцията, модернизацията и управлението на електрическите мрежи, във връзка с присъединяването на конкретния ЕО за производство на електрическа енергия от ВИ.

Цената за присъединяване е индивидуална, включва разходите за изграждане на съоръженията за присъединяване към съответната разпределителна мрежа и се определя

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

по методика, приета от ДКЕВР съгласно съответната наредба по чл. 36, ал. 3 от ЗЕ за следните категории енергийни обекти:

- с обща инсталирана мощност до 30 kW включително, които се предвижда да бъдат изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии;

- с обща инсталирана мощност до 200 kW включително, които се предвижда да бъдат изградени върху покривни и фасадни конструкции на сгради за производствени и складови дейности, присъединени към електропреносната или електроразпределителната мрежа в урбанизирани територии;

- с инсталирана електрическа мощност до 1.5 MW включително, за производство от биомаса, които се предвижда да бъдат изградени в урбанизирани територии, селскостопански обекти или производствени зони;

- с инсталирана електрическа мощност до 1.5 MW включително, за производство на енергия от ВЕЦ.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 29, ал. 11 от ЗЕВИ, до 30 юни 2011 г. и на всеки две години след това ДКЕВР изготвя доклад относно спазване на правилата за покриване на разходите съгласно чл. 27, чл. 29, ал. 1-4 и чл. 29, ал. 9 от ЗЕВИ и при необходимост прави предложения за изменението им. Докладът се публикува на интернет страницата на комисията.

3. Моля, опишете схемите за подпомагане и други действащи понастоящем мерки, за насърчаване използването на енергията от ВИ и докладвайте за всякакви промени на реално използваните мерки в сравнение с посочените във Вашия Национален план за действие за енергията от ВИ
(Член 22, параграф 1, буква Б от Директива 2009/28/ЕО)

Оползотворяването на потенциала на енергията от ВИ в България се стимулира, чрез система от мерки – административни, финансови, регулаторни и информационни.

▪ **Административни мерки:**

- Агенция за устойчиво енергийно развитие;

През 2011 г. с Постановление на МС № 296 от 31.10.2011 г. е създадена Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР), като правоприемник на Агенцията по енергийна ефективност. АУЕР има статут на изпълнителна агенция към министъра на икономиката и енергетиката, която изпълнява държавната политика за насърчаване производството и потреблението на енергията от ВИ. Сред основните функции на изпълнителния директор на АУЕР по отношение на политиката в областта на енергията от ВИ са: организиране създаването и поддържането на Националната информационна система; организиране създаването и поддържането на система за издаване на гаранции за произход на енергията; организиране на планираните статистически прехвърляния на определени количества енергия от ВИ от Р България към друга ДЧ на ЕС, както и от друга ДЧ на ЕС към Р България; взаимодействие с органите на изпълнителната власт, с браншови организации и заинтересовани юридически лица с нестопанска цел при изпълнението на дейности и мерки за насърчаване производството и потреблението на енергия от ВИ; популяризиране на мерките за насърчаване производството и потреблението на енергия от ВИ; съдействие на органите на изпълнителната власт и на органите на местното самоуправление при изпълнението на задълженията им по ЗЕВИ и организиране на информационни и обучителни кампании за мерките за подпомагане, ползите и практическите особености на развитието и използването на енергията от ВИ.

- Механизъм за съгласуване на сключените предварителни договори за присъединяване с изискванията на ЗЕВИ;

Мярката е въведена през 2011 г. със ЗЕВИ и се състои в регламентиране присъединяването на ЕО за производство на електрическа енергия от ВИ, за които има сключени предварителни договори за присъединяване към съответната електрическа мрежа да се извършва при договорените условия, след привеждането им в съответствие с новите изисквания на ЗЕВИ.

През 2012 г. са направени изменения и допълнения в ЗЕВИ, съгласно които преносното и разпределителните предприятия, изготвят съгласно 10-годишния план за

развитие на преносната мрежа и планове за развитие на електроразпределителните мрежи графици за присъединяване на обектите на производителите - страни по сключени предварителни договори за присъединяване на ЕО за производство на електрическа енергия от ВИ. Изключение се прави за обектите за производство на електрическа енергия от биомаса.

– Механизъм за постигане на баланс на отговорностите между инвеститор/присъединяващо дружество;

Мярката е въведена през 2011 г. и се изразява във внасяне на гаранция за участие в процедурата по присъединяване към преносната и разпределителните електрически мрежи на обекти за производство на електрическа енергия от ВИ в размер на 5 000 лв. на MW заявена мощност за присъединяване. Авансовото плащане е част от цената за присъединяване на изграждания от инвеститора ЕО в размер на 25 000 лв. за всеки MW инсталирана мощност, когато инсталираната мощност е до 5 MW и в размер на 50 000 лв. когато инсталираната мощност е по-голяма от 5 MW.

– Облекчени процедури при инвестиционните проекти, съобразно инсталираната мощност и вида на използвания ВИ;

Законът за енергията от възобновяеми източници предвижда облекчения при присъединяването на малки енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВИ, които са представени в т. 2а от настоящия доклад.

– Изисквания за придобиване на професионална квалификация „монтажник“.

Мярката е въведена със ЗЕВИ през 2011 г., оптимизирана е през април 2012 г. със ЗИД на ЗЕВИ и е в сила от 10 април 2012 г. Съгласно ЗЕВИ дейностите по монтиране и поддръжка на съоръжения за биомаса, слънчеви фотоволтаични преобразуватели, слънчеви топлинни инсталации, термopомпи и повърхностни геотермални системи се извършват от лица, притежаващи необходимата професионална квалификация за това.

Държавните образователни изисквания за придобиване на квалификация са регламентирани с:

- Наредба № 40 от 9.01.2012 г. за придобиване на квалификация по професията "Техник на енергийни съоръжения и инсталации";
- Наредба № 41 от 9.01.2012 г. за придобиване на квалификация по професията "Монтьор на енергийни съоръжения и инсталации".

▪ **Финансови мерки;**

Действащите финансови мерки през 2011 и 2012 г. са следните:

– Преференциални цени;

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Преференциалните цени се определят от ДКЕВР за централи за производство на електрическата енергия от ВИ, с изключение на енергията, произведена от ВЕЦ с инсталирана мощност над 10 MW.

До 1 юли 2011 г. действаше системата на двукомпонентно определяне на преференциалните цени според ЗВАЕИБ. Преференциалната цена е определяна като 80 на сто от средната продажна цена за предходната календарна година на обществените или крайните снабдители и добавка, определена от ДКЕВР по критерии, зависещи от технологията и вида на първичния енергиен източник. Добавката не може да бъде по-малка от 95 на сто от стойността си за предходната календарна година.

С приемането на ЗЕВИ през май 2011 г. е продължено изпълнението на мярката. Преференциалните цени се актуализират от ДКЕВР ежегодно до 30 юни, като се отчита вида на ВИ, видовете технологии, инсталираната мощност на обекта, мястото и начинът на монтиране на съоръженията, както и:

- инвестиционните разходи;
- нормата на възвращаемост;
- структурата на капитала и на инвестицията;
- производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси;
- разходите, свързани с по-висока степен на опазване на околната среда;
- разходите за суровини за производство на енергия;
- разходите за горива за транспорта;
- разходите за труд и работна заплата;
- другите експлоатационни разходи.

Преференциалните цени са фиксирани за целия срок на изкупуване на електрическата енергия от ВИ, като след него такива не се предоставят.

При биомасата преференциалната цена се актуализира всяка година до 30 юни от ДКЕВР с коефициенти, отразяващи разходите за горива за транспортиране, за труд и работна заплата и за др. експлоатационни разходи.

През юли 2012 г. с приемането на ЗИД на ЗЕ бяха направени изменения и допълнения в ЗЕВИ, свързани с определянето на преференциалната цена за изкупуване на електрическата енергия от ВИ. С тези изменения се дават правомощия на ДКЕВР (чл. 32 на ЗЕВИ) да определя преференциалните цени за изкупуването на електрическа енергия от ВИ повече от веднъж годишно, в случай че се констатира с анализ, че ценообразуващите елементи, определени в ЗЕВИ са се изменили съществено.

На основание чл. 31, ал. 8 от ЗЕВИ през 2011 г. и 2012 г., ДКЕВР определя преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, като отчита получени средства по европейски и национални схеми за подпомагане. Решенията на ДКЕВР са посочени в т. 2а.

Преференциалните цени, определени с решения на ДКЕВР са представени в Приложение 1 към настоящия доклад.

- Програми, финансирани със средства на ЕС;

Оползотворяването на потенциала на ВИ може да се финансира по три оперативни програми (ОП):

- **ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007 – 2013 г.;**

Програмата се управлява от Министерството на икономиката и енергетиката (в периода 2011-2012 г. Министерство на икономиката, енергетиката и туризма). През 2011 г. и 2012 г. по тази ОП целенасочена подкрепа за повишаване на енергийната ефективност, в т.ч. насърчаване използването на енергия от ВИ, се предоставя по две процедури за безвъзмездна финансова помощ в рамките на област на въздействие 2.3. „Въвеждане на енергоспестяващи технологии и използването на възобновяеми енергийни източници”, както следва:

BG161PO003-2.3.01 „Инвестиции в „зелена индустрия”

Процедурата за подбор на проекти е обявена на 17.11.2011 г. с краен срок за подаване на проектните предложения 15.02.2012 г. Към 31.12.2012 г. по процедурата са сключени общо 30 договора на стойност 77 млн. лв. Процедурата е насочена към големите предприятия в България, при които проблемите свързани с енергоемкостта на производството и негативното въздействие върху околната среда, са застъпени в най-висока степен. Сред допустимите за финансиране дейности са и въвеждане на системи за отопление и вентилация от ВИ.

В рамките на процедурата по 4 договора се предвижда въвеждане на соларни инсталации за битово горещо водоснабдяване (инсталиране на слънчеви колектори) и по 2 договора закупуване на инсталации за производство на пелети. Договорите са с продължителност над 20 месеца, като изпълнението им приключва март-август 2014 г. Общият бюджет на проектите е 35 040 904 лв., като общият размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ е 17 430 794 лв.

BG161PO003-2.3.02 „Енергийна ефективност и зелена икономика”

Процедурата за подбор на проекти е обявена на 28.06.2012 г. с краен срок за подаване на проектните предложения първоначално 31.10.2013 г. и впоследствие удължен до 31.01.2014 г. Процедурата е насочена към микро-, малки и средни

предприятия. Допустимите за финансиране дейности включват закупуване, доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на системи за отопление и вентилация от ВИ за собствени нужди (соларни и геотермални системи, термopомпи и оползотворяване на вторична биомаса) от продукти, които не са включени в Анекс I от Договор за функциониране на Европейския съюз.

По процедура 2.3.02 „Енергийна ефективност и зелена икономика“ до края на 2012 г. няма сключени договори, респективно не са финансирани проекти в обхвата на въвеждането на системи за отопление и вентилация от ВИ.

– ОП „Регионално развитие“ 2007 – 2013 г.;

Програмата се управлява от Министерството на регионалното развитие и ограничено подкрепя проекти за ВИ, най-вече в рамките на Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие“.

През 2011 г. и 2012 г. по ОП „Регионално развитие“ са подкрепени следните проекти:

Производство на електрическа енергия от ВИ:

Подкрепени са 2 проекта, които освен основните си дейности включват също така и внедряване на фотоволтаични инсталации за производство на електрическа енергия от ВИ с обща инсталирана мощност от 48,4 kW и годишно производство на електрическа енергия 30 290 kWh. Размерът на помощта е 432 633,86 лв. Целевите групи са деца от детски градини и персонал на съответните образователни институции.

Производство на топлинна енергия и енергия за охлаждане от ВИ

Подкрепени са общо 83 бр. проекта, които освен основните си дейности включват и внедряване на соларни инсталации за битово горещо водоснабдяване. Общата инсталирана мощност е 2 322,53 kW, произведена енергия – 1 179 091,33 kWh/г., а размера на помощта – 2 253 687 лв. Всички проекти са насочени към изпълнение на мерки за енергийна ефективност. Целевите групи по тези проекти са деца, ученици и персонал на образователни институции, деца с увреждания на възраст над 3 години и младежи, които са настанени в специализирани институции.

Потребление на енергия от ВИ в транспорта

Проектите за градския транспорт по ОП „Регионално развитие“, Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, операция 1.5. „Системи за устойчив градски транспорт“ са насочени към създаване на по-ефективен и бърз масов градски обществен транспорт с по-малко потребление на енергия и въвеждане на природосъобразни видове градски транспорт, както и въвеждане на интелигентна система за контрол на трафика.

– ОП „Околна среда“ 2007 - 2013 г.;

По Приоритетна ос 2: „Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци“, програмата финансира изграждане на инсталации за оползотворяване на отделените газови емисии (метан) от депата за битови отпадъци чрез производство на електрическа енергия.

През 2011 г. и 2012 г. не са финансирани проекти за производство на енергия от ВИ. Планирани са проекти за производство на електрическа енергия от биогаз от пречиствателни станции за отпадъчни води във „ВиК“ дружества, които ще се реализират в следващ период.

– Програма за развитие на селските райони, 2007 – 2013 г.;

Програмата се управлява от Министерството на земеделието и храните. Сред приоритетите на Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. е производството и използването на енергията от ВЕИ, както и изпълнението на мерки за енергийна ефективност. Производството на ВЕИ, рационалното използване на енергията от ВЕИ, подобряването на енергийната ефективност на земеделските стопанства и предприятията в хранително преработвателната промишленост, горския сектор и селските райони, производството на топло и електроенергия от общините, са важна предпоставка за устойчивото развитие на регионите.

– Фонд енергийна ефективност и възобновяеми източници (ФЕЕВИ);

Фондът предоставя нисколихвени кредити главно за проекти по енергийна ефективност, в размер от 30 000 лв. до 3 000 000 лв. и възвращаемост до 5 години.

Капиталът на Фонда е осигурен от дарение от Международната банка за възстановяване и развитие, Българското правителство, Австрийското правителство и частни дарители. С приемането на ЗЕВИ през 2011 г., Фондът е преименуван на Фонд за енергийна ефективност и възобновяеми източници.

През 2011 г. са финансирани 27 проекта на обща стойност 12 195 619 лв., като общия размер на кредитирането от Фонда е 8 172 593 лв. .

Очакваните годишни спестявания на енергия от реализирането само на одобрените до края на 2011 г. проекти се оценяват на:

- електрическа енергия – 16 813 856 kWh;
- топлинна енергия – 2 882 582 kWh;
- общо енергоспестяване – 6 506 toe.

– Кредитна линия за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници (КЛЕЕВЕИ);

Кредитната линия е създадена през 2004 г. от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), съвместно с Министерство на енергетиката и

енергийните ресурси, с цел подпомагане на проекти по енергийна ефективност и малки проекти за ВЕИ в частни промишлени предприятия. Предвижда се програмата да работи до декември 2014 г.

По КЛЕЕВЕИ се предоставят кредити, субсидии и безплатна консултантска помощ за проекти за ВЕИ в следните области: вятърна енергия, мини ВЕЦ, биомаса, геотермална енергия, соларна енергия за отопление и биогаз.

От създаването на Кредитната линия до момента са:

- финансирани 274 проекта;
- отпуснати кредити в размер на 144 млн. евро;
- получени грантове от фирми от 28,5 млн. евро;
- намалени емисии на CO₂ с над 695 хил. т.

През 2011 г. и 2012 г. са завършени 13 проекта в областта на ВЕИ на обща стойност 27 988 000 евро, от които 6 проекта за МВЕЦ (обща инсталирана мощност 15,421 MW), един проект за производство на топлинна енергия от биомаса (9,375 MWth), една соларна инсталация (0,143 MWth) и 5 фотоволтаични централи (обща инсталирана мощност 0,985 MW). Осигурените заеми по линия на КЛЕЕВИ възлизат общо на 11 680 000 евро.

– Програма за кредитиране на енергийната ефективност в дома (REECL);

Програмата REECL представлява кредитен механизъм в размер на 40 млн. евро за финансиране на енергийната ефективност в жилищния сектор. Програмата се реализира със съдействието на ЕБВР и предоставя на домакинства и сдружения на собственици кредити линия за проекти по енергийна ефективност и ВЕИ. Отпускат се кредити за енергоспестяващи мерки, в т.ч. и ефективни печки и котли на биомаса, слънчеви нагреватели за вода, ефективни газови котли, термопомпени климатични системи, интегрирани в сградата фотоволтаични системи, абонатни станции и сградни инсталации, рекуперативни вентилационни системи.

Освен кредита, по REECL се предоставя безплатна техническа помощ и безвъзмездна помощ в размер до 35 % от кредита. По програмата ще се отпускат кредити до 31 юли 2014 г.

– Програма „Енергийна ефективност“ (ПЕЕ) на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Международен фонд „Козлодуй“;

ПЕЕ има за цел да насърчи развитието на енергийната ефективност и ВЕ в България, като е предназначена основно за български общини и други обществени или частни организации. Програмата комбинира изгодни заеми от ЕИБ, дарение от МФК (20%

от размера на заема при инвестиция във ВЕ) и безплатна техническа помощ. Заемите се предоставят с посредничеството на участващите в Програмата банки-партньори.

По програмата могат да се финансират проекти за изграждане на малки електрически централи за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия на ВЕИ, производство на електрическа енергия от вятърна енергия, фотоволтаични системи и термални слънчеви колектори, водноелектрически и геотермални централи.

– Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС);

ПУДООС е държавно предприятие, самостоятелно юридическо лице, създадено със Закона за опазване на околната среда. Чрез ПУДООС се финансират проекти в областта на опазването на околната среда, в т.ч. проекти по изграждане на малки ВЕЦ. Финансирането е под формата на безлихвен 5-годишен заем на предприятията в размер до 70 % от общата стойност на проекта, но не повече от 1.5 млн. лв.

През 2011 г. и 2012 г. не са финансирани проекти за изграждане на малки ВЕЦ. От декември 2012 г. ПУДООС не отпуска средства, под формата на безлихвени кредити и безвъзмездна финансова помощ за проекти за изграждане на електроцентрали.

През 2011 г. е сключен договор между „Топлофикация“ АД – София и ПУДООС за продажба на генерираната топлоенергия от Инсинератор на МОСВ от опасните болнични отпадъци.

– Механизъм „Съвместно изпълнение“;

В периода 2011–2012 г. в областта на енергията от ВИ е одобрен и стартирал един проект за производство на енергия, чрез изгаряне на биомаса с инсталирана мощност е 11,2 MW_t. Предвижда се произведената енергия да възлезе на 77 420 MWh за година. Очакваните намаления на емисиите на парникови газове (ПГ) за 2011 г. са 8 539 tCO_{2eqv}, съответно за 2012 г. са 17 104 tCO_{2eq}, но към момента горепосочените количества не са верифицирани.

В резултат на 7 проекта за производство на енергия от ВИ по механизма „Съвместно изпълнение“, които са стартирали през предходни периоди са отчетени намаления на емисиите на ПГ през периода 2011 – 2012 г.

– Данъчни облекчения;

- Намалена акцизна ставка – въведена за периода от ноември 2009 до ноември 2011 г. след извършване на процедура по нотификация пред ЕК.

Намалените ставки за биогоривата са финансов инструмент, въведен с измененията на Закона за акцизите и данъчните складове (ДВ. бр. 109 от 2007 от 20.12.2007 г.).

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Схемата е влязла в сила след положително решение на ЕК от 24 ноември 2009 г. Нотифицирането бе наложително, тъй като намалените ставки са вид държавни помощи и като такива, съгласно чл. 88, ал. 3 от Договора за създаване на Европейската общност се прилагат само и единствено след произнасяне на Европейската комисия с положително решение относно съвместимостта им с вътрешния пазар.

В периода януари–ноември 2011 г., като част от двугодишния период на одобрението на нотифицираната схема (ноември 2009 г. – ноември 2011 г.), намалената акцизна ставка се прилагаше за смеси на биогорива с течни горива от нефтен произход, в които съдържанието на биокомпонент е от 4 до 5 на сто включително. Съгласно Закона за акцизите и данъчните складове (обн. ДВ. бр. 91 от 15.11.2005 г., посл. изм. ДВ. бр.99 от 16.12.2011 г.) акцизните ставки върху моторните горива са по-ниски при наличие на биогорива не по-малко от 4 % обемни. При безоловния бензин - намалението на акцизната ставка е било от 710 лв. на 688 лв. на 1 000 литра. Акцизът при газьола (дизелово гориво) със съдържание на не по-малко от 4 % биодизел е намален от 630 лв. на 596 лв. за 1 000 литра.

След изтичането на срока на одобрението на мярката (24 ноември 2011 г.) не се прилага намалена акцизна ставка за потребление на биогорива в транспорта.

- Освобождаване от данък върху недвижимите имоти;

В Закона за местните данъци и такси е регламентирано, че сградите, въведени в експлоатация преди 01.01.2005 г. и получили сертификат категория А, издаден по реда на Закона за енергийната ефективност, се освобождават от данък за срок от 7 години. Този срок се удължава на 10 години, ако прилагат и мерки за оползотворяване на ВИ за производство на енергия за задоволяване на енергийното потребление на сградата. Аналогични са разпоредбите при сгради със сертификат категория Б, но там сроковете за освобождаване от данък са съответно 3 и 5 години, в зависимост от използването на ВИ.

- Освобождаване от данък върху превозните средства.

През 2012 г. са приети изменения и допълнения в Закона за местните данъци и такси (ДВ. бр. 102/2012 г.), с които е регламентирано, че считано от 01.01.2013 г. се освобождават от данък електрическите автомобили.

▪ **Специфични мерки;**

Общините в изпълнение на чл. 10, ал. 1 на ЗЕВИ предприемат собствени специфични мерки, например:

Съгласно Решение № 148 по Протокол № 12 от 22.03.2012 г. на територията на Столична община електромобилите и двуколесните ППС паркират безплатно, като за двуколесните ППС се определя едно паркомясто на сто от общия брой на местата за паркиране в зоните за почасово платено паркиране.

▪ **Регулаторни мерки;**

Регулаторните мерки уреждат отношенията между страните участващи в производството, преноса и разпределението на енергията от ВИ. Съгласно ЗЕВИ, насърчителните мерки по отношение различните видове енергия са следните:

– **Електрическа енергия от ВИ;**

- предоставяне на гарантиран достъп до преносната и разпределителните електрически мрежи;
- гарантиране на преноса и разпределението произведена от възобновяеми източници;
- осигуряване изграждането на необходимата инфраструктура и електроенергийни мощности за регулиране на електроенергийната система;
- предоставяне на приоритет при диспечиране;
- изкупуване за определен срок на електрическата енергия в зависимост от ВИ.

– **Топлинна енергия и енергия за охлаждане от ВИ;**

Производството на топлинна енергия и на енергия за охлаждане от ВИ се насърчава чрез меки мерки:

- подпомагане и реализиране на проекти за изграждане на топлопреносни мрежи в населени места, които използват ВИ;
- подпомагане и реализиране на проекти за изграждане на малки децентрализирани системи за топлинна енергия и/или енергия за охлаждане;
- присъединяване на обекти за производство на топлинна енергия от ВИ към топлопреносната мрежа и изкупуване от топлопреносното предприятие на произведената от друг производител топлинна енергия.

– **Газ от ВИ;**

За газ от ВИ, ЗЕВИ предвижда следните общи мерки при спазване на изискванията за сигурност:

- предоставяне на гарантиран достъп до преносната и разпределителните мрежи;
- гарантиране на преноса и разпределението на газ;
- недопускане на дискриминация по отношение на газ от ВИ при определянето на такси за пренос и разпределение по преносната или разпределителната мрежа;
- публикуване от операторите на мрежите на тарифите за присъединяване.

- задължително изкупуване на газ от ВИ със сертификат за качество и налягане, съгласно договор с обществения доставчик и/или крайните снабдители по преференциални цени, определени от ДКЕВР.

– **Регламентиране разпределението на разходите за изграждане на съоръжения за присъединяване на енергиен обект на производител на електрическа енергия към съответната мрежа** – информацията е представена в т. 3 на Таблица 2 и т. 26 от настоящия доклад.

– **Процедура по ежегодно одобряване на предвидените електрически мощности, които могат да бъдат предоставени за присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВИ с възможностите на преносната и разпределителните електрически мрежи.**

Мярката е въведена с приемането на ЗЕВИ през 2011 г. с оглед координация и съгласуваност на процедурите по присъединяване на производители на електрическа енергия от ВИ. Осигурява се планиране развитието на преносната и разпределителните електрически мрежи и съгласуване на инвестиционните намерения на операторите на тези мрежи за присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВИ по зони на присъединяване и нива на напрежение.

▪ **Информационни мерки;**

През отчетния период са проведени над 70 участия и инициативи за популяризиране на производството на енергия от ВЕИ, алтернативни енергийни източници и биогорива от МИЕ и АУЕР.

▪ **Степен на подпомагане.**

Използваната основна схема за подпомагане за насърчаване използването на енергия от ВИ в страната са преференциалните цени на изкупуване на електрическата енергия от ВИ. Тя се прилага за всички видове ВИ, с изключение на ВЕЦ с инсталирана мощност по-голяма от 10 MW.

Определянето на степента на подпомагане за 2012 г., предоставяна на производителите на електрическа енергия от ВИ е определена както следва:

– Използвана е „базисна цена“, определена от ДКЕВР в Мотиви към решения № Ц-22/29.06.2011 г. и № Ц-17/28.06.2012 г., която за ценовия период от 1 юли 2011 г. до 30 юни 2012 г. е 75.54 лв./MW, а за ценовия период от 1 юли 2012 г. до 30 юни 2013 г. е 90.42 лв./MW. „Базисната цена“ се използва при определянето на добавката за зелена енергия от ДКЕВР.

– Предвид големия брой централи на ВИ, както и голямата диференциация при преференциалните цени (Приложение 1 от настоящия доклад), изчисленията са

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

извършени за цялото количество изкупена електрическа енергия през 2012 г., при използването на определените преференциални цени за следните електрически централи:

- Водоелектрически централи (ВЕЦ) - Нисконапорни руслови ВЕЦ, деривационни ВЕЦ, под-язовирни ВЕЦ и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад до 30 метра и инсталирана мощност от 200 kW до 10 000 kW;
- Вятърни електрически централи (ВтЕЦ) - ВтЕЦ с часова използваемост до 2 250 часа и ВтЕЦ с часова използваемост над 2 250 часа;
- Фотоволтаични електрически централи (ФЕЦ) - ЕЦ с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади (2011 г.), ЕЦ с фотоволтаични модули над 200 kWp до 1 000 kWp (2011 г.), ЕЦ с фотоволтаични модули до 30 kWp (2012 г.) и ФЕЦ с обща инсталирана мощност над 200 kWp до 1 000 kWp, изградени върху покривни и фасадни конструкции на сгради за производствени и складови дейности присъединени към електропреносната или електроразпределителната мрежа в урбанизирани територии (2012 г.);
- Електрически централи на биомаса - ЕЦ до 5 MW, работещи чрез термична газификация на биомаса и/или биоразградими фракции от промишлени и битови отпадъци, без комбиниран цикъл.

– Определя се разликата между „базисната цена” и съответната преференциална цена и получената разлика се умножава по количеството електрическа енергия, произведена през 2012 г.

– Изчисленията са извършени за първо и второ полугодие на 2012 г. предвид различната стойност на „базисната цена” и преференциалните цени.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Таблица 3: Схеми за подпомагане, прилагани по отношение на възобновяемата енергия

Схеми за подпомагане през 2012 г.: Производство на електрическа енергия от ВИ		Подпомагане, отнесено към единица мярка, лв./MWh	Обща сума (млн. евро)
Производство на електрическа енергия от ВЕЦ			
Преференциална цена	Задължение за дял на ВИ/квота (%)	na	na
	Санкция за неизпълнение на квотата / Възможност за откупуване / Цена при откупуването (евро/единица)	na	na
	Средна цена на зелените сертификати	na	na
	Освобождаване от / възстановяване на данъци	na	na
	Инвестиционни субсидии (безвъзмездни средства или заеми) (евро/единица)	na	na
	Стимули за производство	na	na
	Преференциални цени	250	38
	Преференциални премии върху цените		na
	Търгове	na	na
Оценка на общото годишно подпомагане в електроенергийния сектор			38
Оценка на общото годишно подпомагане в сектора на топлинната енергия			-
Оценка на общото годишно подпомагане в транспортния сектор			-

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Схеми за подпомагане през 2012 г.: Производство на електрическа енергия от ВИ		Подпомагане, отнесено към единица мярка, лв./MWh	Обща сума (млн. евро)
ВтЕЦ с часова използваемост до 2 250 часа			
Преференциална цена	Задължение за дял на ВИ/квота (%)	na	na
	Санкция за неизпълнение на квотата / Възможност за откупуване / Цена при откупуването (евро/единица)	na	na
	Средна цена на зелените сертификати	na	na
	Освобождаване от / възстановяване на данъци	na	na
	Инвестиционни субсидии (безвъзмездни средства или заеми) (евро/единица)	na	na
	Стимули за производство	na	na
	Преференциални цени	174	43
	Преференциални премии върху цените	na	na
	Търгове	na	na
Оценка на общото годишно подпомагане в електроенергийния сектор			43
Оценка на общото годишно подпомагане в сектора на топлинната енергия			-
Оценка на общото годишно подпомагане в транспортния сектор			-

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Схеми за подпомагане през 2012 г.: Производство на електрическа енергия от ВИ		Подпомагане, отнесено към единица мярка, лв./MWh	Обща сума (млн. евро)
ВТЕЦ с часова използваемост над 2 250 часа			
Преференциална цена	Задължение за дял на ВИ/квота (%)	na	na
	Санкция за неизпълнение на квотата / Възможност за откупуване / Цена при откупуването (евро/единица)	na	na
	Средна цена на зелените сертификати	na	na
	Освобождаване от / възстановяване на данъци	na	na
	Инвестиционни субсидии (безвъзмездни средства или заеми) (евро/единица)	na	na
	Стимули за производство	na	na
	Преференциални цени	76	5
	Преференциални премии върху цените	na	na
	Търгове	na	na
Оценка на общото годишно подпомагане в електроенергийния сектор			5
Оценка на общото годишно подпомагане в сектора на топлинната енергия			-
Оценка на общото годишно подпомагане в транспортния сектор			-

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Схеми за подпомагане през 2012 г.: Производство на електрическа енергия от ВИ		Подпомагане, отнесено към единица мярка, лв./MWh	Обща сума (млн. евро)
ФЕЦ с инсталирана мощност до 200 kW			
Преференциална цена	Задължение за дял на ВИ/квота (%)	na	na
	Санкция за неизпълнение на квотата / Възможност за откупуване / Цена при откупуването (евро/единица)	na	na
	Средна цена на зелените сертификати	na	na
	Освобождаване от / възстановяване на данъци	na	na
	Инвестиционни субсидии (безвъзмездни средства или заеми) (евро/единица)	na	na
	Стимули за производство	na	na
	Преференциални цени	624	1
	Преференциални премии върху цените	na	na
	Търгове	na	na
Оценка на общото годишно подпомагане в електроенергийния сектор			1
Оценка на общото годишно подпомагане в сектора на топлинната енергия			-
Оценка на общото годишно подпомагане в транспортния сектор			-

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Схеми за подпомагане през 2012 г.: Производство на електрическа енергия от ВИ		Подпомагане, отнесено към единица мярка, лв./MWh	Обща сума (млн. евро)
ФЕЦ с инсталирана мощност над 200 kW			
Преференциална цена	Задължение за дял на ВИ/квота (%)	na	na
	Санкция за неизпълнение на квотата / Възможност за откупуване / Цена при откупуването (евро/единица)	na	na
	Средна цена на зелените сертификати	na	na
	Освобождаване от / възстановяване на данъци	na	na
	Инвестиционни субсидии (безвъзмездни средства или заеми) (евро/единица)	na	na
	Стимули за производство	na	na
	Преференциални цени	526	56
	Преференциални премии върху цените	na	na
	Търгове	na	na
Оценка на общото годишно подпомагане в електроенергийния сектор			56
Оценка на общото годишно подпомагане в сектора на топлинната енергия			-
Оценка на общото годишно подпомагане в транспортния сектор			-

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Схеми за подпомагане през 2012 г.: Производство на електрическа енергия от ВИ		Подпомагане, отнесено към единица мярка, лв./MWh	Обща сума (млн. евро)
Производство на електрическа енергия от биомаса			
Преференциална цена	Задължение за дял на ВИ/квота (%)	na	na
	Санкция за неизпълнение на квотата / Възможност за откупуване / Цена при откупуването (евро/единица)	na	na
	Средна цена на зелените сертификати	na	na
	Освобождаване от / възстановяване на данъци	na	na
	Инвестиционни субсидии (безвъзмездни средства или заеми) (евро/единица)	na	na
	Стимули за производство	na	na
	Преференциални цени	593	4
	Преференциални премии върху цените	na	na
	Търгове	na	na
Оценка на общото годишно подпомагане в електроенергийния сектор			4
Оценка на общото годишно подпомагане в сектора на топлинната енергия			-
Оценка на общото годишно подпомагане в транспортния сектор			-

4. Моля, включете информация в съответните случаи за това как схемите за подпомагане са структурирани по начин да отчитат такива приложения на енергия от ВИ, които пораждат допълнителни ползи, но може да са свързани с по-високи разходи, включително производството на биогорива от отпадъци, остатъци, нехранителни целулозни материали и лигноцелулозни материали (Член 22, параграф 1, буква В от Директива 2009/28/ЕО)

Електрическата енергия от ВИ се изкупува по преференциални цени, които съгласно ЗЕВИ отчитат вида на ВИ, видовете технологии, инсталираната мощност на обекта, мястото и начинът на монтиране на съоръженията, както и:

- инвестиционните разходи;
- нормата на възвращаемост;
- структурата на капитала и на инвестицията;
- производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси;
- разходите, свързани с по-висока степен на опазване на околната среда;
- разходите за суровини за производство на енергия;
- разходите за горива за транспорта;
- разходите за труд и работна заплата;
- други експлоатационни разходи.

ДКЕВР ежегодно до 30 юни актуализира преференциалната цена на електрическата енергия, произведена от биомаса, с коефициент, който отразява изменението на стойността на ценообразуващите елементи. Коефициентът, отразяващ изменението на стойността на ценообразуващите елементи се определя като произведение от изменението на разходите за суровина за производство на електрическа енергия от биомаса, на разходите за горива за транспорта, необходими за доставка на суровината за производство на електрическа енергия, и на разходите за труд и работна заплата, необходими за добиването и обработката на суровината за производство на електрическа енергия и производство на електрическа енергия от ВИ, изразено в проценти, и дела на съответния ценообразуващ елемент от общите разходи, изразен в проценти.

Финансова подкрепа за производството и потреблението на биогорива и енергия от ВИ в транспорта и на течни горива от биомаса се предоставя само когато те отговарят на критериите за устойчивост.

В случай на предоставяне на финансова подкрепа за производство на биогорива

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

приоритет се дава на производството на биогорива от отпадъци, остатъци, нехранителни целулозни материали и лигноцелулозни материали.

Икономическите оператори могат да участват в схеми за подпомагане само когато са спазени критериите за устойчивост на течните горива от биомаса, използва се система за масов баланс, осигурено е одитирането на информацията и са представени доказателства за проведения одит.

5. Моля, включете информация относно функционирането на системата за гаранции за произход на електроенергията, топлинната енергия и охладителната енергия от ВИ, както и за взетите мерки за осигуряване на надеждност и защита срещу измами в тази система *(Член 22, параграф 1, буква Г от Директива 2009/28/ЕО)*

От 1 януари 2012 г. сертификатите за произход на електрическата енергия от ВИ се заменят от гаранции за произход на енергията от ВИ.

Съгласно ЗЕВИ гаранция за произход се издава на производител за стандартно количество енергия от 1 MWh и важи за срок от 12 месеца. За всяка единица произведена енергия може да бъде издавана само една гаранция за произход. Издаването, прехвърлянето и отмяната на гаранции за произход се извършва по електронен път. Гаранцията за произход се отменя, след като бъде използвана или с изтичането на срока, за който е издадена.

Гаранцията за произход е електронен документ, който служи като доказателство пред краен потребител (купувач за собствено ползване), че определен дял или количество от доставената му енергия е произведено от ВИ.

Условията и редът за създаване, поддържане и използване на система за издаване на гаранциите за произход се извършва съгласно Наредба за условията и реда за издаване, прехвърляне, отмяна и признаване на гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници (наредбата), издадена от министъра на икономиката и енергетиката. Дейностите по създаване, поддържане и използване на системата за издаване на гаранциите за произход се извършват от АУЕР.

Гаранциите за произход на електрическата енергия от ВИ се използват от доставчика на електрическа енергия за доказване дела на енергия от ВИ в общия му енергиен състав. Количеството енергия от ВИ, съответстващо на гаранции за произход, прехвърлени на трета страна от доставчика на електрическа енергия, се изважда от дела на енергията от ВИ в неговия енергиен състав. Гаранцията за произход на електрическа енергия, произведена от ВИ, служи и за определяне на количеството енергия, което общественият доставчик, съответно крайните снабдители, изкупува по определена от ДКЕВР преференциална цена.

За издаването на гаранция за произход, производителят на енергия от ВИ подава заявление в АУЕР, в съответствие с изискванията на ЗЕВИ и наредбата. Заявлението може да бъде за произведената енергия от ВИ през един или повече календарни месеци. Подадените заявления и приложенията към тях се проверяват за съответствие с изискванията в 10-дневен срок от постъпването им. В случаите, когато се установи, че заявлението или приложенията към него не отговарят на изискванията, на заявителя се изпраща съобщение да отстрани в 7-дневен срок допуснатите нередовности. Ако

нередовностите не бъдат отстранени в определения срок, преписката се прекратява с резолюция на изпълнителния директор на АУЕР, за което заявителят се уведомява. Когато подаденото заявление за издаване на гаранция за произход отговаря на изискванията на наредбата, изпълнителният директор на АУЕР се произнася със заповед и гаранциите се издават чрез вписване в електронен регистър на гаранциите за произход в 14-дневен срок от постъпване на заявлението или от отстраняване на нередовностите по него.

Електронният регистър на гаранциите за произход е база от данни, управлявана от информационна система, разработена в съответствие с изискванията на Закона за електронно управление, и съдържа данни за производителите, включително наименованието и местонахождението на енергийния обект/енергийните обекти на производителя, и издадените, прехвърлените и отменените гаранции за произход. В регистъра на гаранциите за произход се вписват и признатите от АУЕР гаранции за произход, издадени от компетентен орган на друга държава - членка на ЕС. Регистърът на гаранциите за произход се съхранява от АУЕР по начин, който гарантира сигурността на съдържащата се в него информация. Регистърът е достъпен чрез интернет страницата на АУЕР

(http://www.seea.government.bg/index.php?option=com_content&view=article&id=9279&Itemid=234&lang=bg), което дава възможност за установяване на статуса на гаранцията за произход към определена дата и за проследяване на историята на прехвърлянията на гаранцията за произход. Чрез регистъра се осигурява достъп до информацията за висящи производства по издаване на гаранции за произход.

Една гаранция за произход се издава за стандартно количество от 1 MWh енергия от ВИ, произведена през календарен месец. Когато произведената енергия от ВИ е в количество, по-малко от това, за което може да бъде издадена гаранция за произход, това количество се прибавя към енергията, произведена през първия следващ календарен месец на производство и се посочва в заявлението за произведено в месеца, в който бъде достигнато производство на 1 MWh енергия от ВИ. Когато заявената за произведена енергия от ВИ е в количество, по-голямо от това, за което може да бъде издадена гаранция за произход, остатъкът се прибавя към енергията, произведена през първия следващ календарен месец на производство и се посочва в заявлението за произведено в месеца, в който бъде достигнато производство на 1 MWh енергия от ВИ. Прехвърлянията на гаранции за произход не се вземат предвид при използването на статистически прехвърляния, съвместни проекти или съвместни схеми за подпомагане.

АУЕР може да извършва проверки за съответствието на заявените данни и обстоятелства и представените документи служебно, както и да извършва проверки на място.

6. Моля, опишете какво се е случило през предходните 2 години в областта на разполагемостта и използването на ресурси от биомаса за енергийни цели
(Член 22, параграф 1, буква Ж от Директива 2009/28/ЕО)

▪ **Дървесна биомаса;**

В България основният източник на дървесина за енергийни цели са горите, които са около 32,5 % от цялата територия на страната.

Общата площ на горските територии към 31.12.2011 г. е 4 148 114 ха, от които: залесена площ – 3 774 778 ха, незалесена площ, подлежаща на залесяване – 68 308 ха и недървопроизводителна горска площ – 305 028 ха. В сравнение с 2010 г. общата площ се увеличава с 9 967 ха (0,2 %), което се дължи на неустроени до момента горски територии. Общата площ на създадените през 2011 г. нови гори е 1775 ха.

През 2011 г. осъщественото ползване на дървесина от всички горски територии е в размер на 7 414 215 м³ стояща маса – 90,4 % от предвиденото по горскостопански планове и лесоустройствени проекти и с 10,2 % повече от добитата дървесина през 2010 г. От възобновителни сечи са добити 4 147 374 м³ - 55,9 % от общото годишно ползване, а от отгледни сечи - 3 266 841 м³ (44,1 %). Отчетеното изпълнение на възобновителните и отгледните сечи през годината е съответно 94,5 % и 85,7 % спрямо предвижданията на съответните горскостопански планове и лесоустройствени проекти²⁸.

Установените тенденции и перспективи са следните²⁹:

– Трайно нараства площта на горите основно, чрез залесяване и естествени процеси.

– Намалява площта на горите, създадени в резултат на залесяване - от 4 591 ха през 2006 г. до 1 498 ха през 2011 г.

– Намалява площта на иглолистните гори и на иглолистните култури. Очаква се тяхната площ да продължи да се редуцира под влияние на определени фактори, в т.ч. процесите на естествено възобновяване, който благоприятстват широколистните дървесни видове.

– Предвижда се устойчиво нарастване на площта на широколистните високостъблени гори в резултат на превръщането на издънковите гори във високостъблени гори.

През 2011 г. за енергийни цели са използвани 8 379 824 пр. м³ дървесина (762 ktоe), от които 8 187 361 пр. м³ в домакинствата за отоплителни цели. За сравнение през 2010 г. са използвани за енергийни цели общо 7 961 150 пр. м³ дървесина, от които 7 918 006 пр. м³ в домакинствата.

²⁸ Аграрен доклад 2012 г., МЗХ

²⁹ Национална стратегия за развитие на горския сектор в Р България за периода 2013 - 2020 г., <http://www.iag.bg/docs/lang/1/cat/5/index>

През 2012 г. за енергийни цели са използвани 8 487 753 пр. м³ дървесина (772 ktce), от които 8 300 000 пр. м³ в домакинствата за отоплителни цели (755 ktce).

▪ **Биомаса от селското стопанство;**

Площта със селскостопанско предназначение (ПССП) се формира от обработваемата земя, трайните насаждения, постоянно затревените площи със селскостопанско използване, семейни градини и необработваните повече от три години земеделски земи. През 2012 г. ПССП е 5 481 222 ха и заема 49.4 % от територията на страната. Наблюдава се намаление с 0.1 % спрямо предходната година.

С оглед насърчаване използването на биомасата от селското стопанство през 2011 г. ДКЕВР за първи път е определила преференциални цени за изкупуване на електрическата енергия от централи, работещи с биомаса от растителни и животински субстанции.

През 2011 г. за енергийни цели са потребени 221 428 GJ (5.3 ktce) растителни отпадъци, от които 208 771 GJ (5 ktce) в сектор „Индустрия“. Потребените растителни отпадъци в основната си част са с произход производство на хранителни продукти (159 225 GJ/3.8 ktce), производство на изделия от други неметални минерални суровини (48 571 GJ/1.2 ktce) и производството на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели, производство на изделия от слама и материали за плетене (975 GJ/0.23 ktce). През 2011 г. в сектор „Домакинства, търговия и услуги“ са потребени около 0,3 ktce растителни отпадъци за енергийни цели. Потреблението на биодизел³⁰ е 18 ktce, от които 17 ktce в сектор „Транспорт“.

През 2012 г. за енергийни цели са потребени 716 185 GJ (17,2 ktce) растителни отпадъци, от които 13 ktce в сектор „Индустрия“ и 171 370 GJ (4,1 ktce) в сектор „Домакинства, търговия и обществени услуги“. Потребените за енергийни цели растителни отпадъци в основната си част са с произход производство на хранителни продукти; производство на изделия от други неметални минерални суровини; производството на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели, производство на изделия от слама и материали за плетене.

През 2012 г. са потребени 94 925 т биодизел (86 ktce) от автомобилния транспорт. Нормативната уредба в областта на критериите за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса е приета в края на 2012 г. Поради това, че 2013 г. е първата година от влизане в сила на Наредбата за критериите за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса, за 2011 г. и 2012 г. икономическите оператори и сертифициращите органи по смисъла на Наредбата нямат задължение да подават информация по реда на чл. 29 от същата.

▪ **Енергийни култури;**

³⁰ Енергийни баланси, НСИ

По отношение на площите, използвани за отглеждане на бързооборотни дървесни видове (плантации с кратък турнус), в държавните горски територии няма създадени плантации от бързорастящи дървесни видове за интензивно производство на биомаса. Относно залесяванията с бързорастящи дървесни видове на територията на страната през 2011 г. са създадени култури върху 587,9 ха, а през 2012 г. – съответно върху 597,1 ха.

▪ **Дървесни остатъци;**

Дървесните отпадъци и техните производни имат голям енергиен потенциал, но са със слаба степен на количествена концентрация и често пъти този ресурс е отдалечен от населените места. Освен това преобладаващо трудните теренни условия, липсата на достатъчно развита инфраструктура в горите, традиции и подходящи технологии за оползотворяване на отпадъците от дърводобива, предполагат изграждането на малки инсталации за отопление и за когенерация.

С оглед насърчаване използването на дървесните отпадъците и остатъци през 2011 г. ДКЕВР за първи път е определила преференциални цени за изкупуване на електрическата енергия от централи, работещи с биомаса, получена от дървесни остатъци, биомаса от прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци.

През 2011 г. за енергийни цели са потребени 689 671 т (169 ktоe) дървесни отпадъци, от които 678 128 т (166.3 ktоe) са потребени в сектор „Индустрия“. В основната си част, това са отпадъци от производството на хартия, картон и изделия от хартия и картон (574 503 т/140.9 ktоe, производството на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели и от производството на изделия от слама и материали за плетене (96 237 т/23.6 ktоe) и от производството на мебели (6 395 т/ 1.6 ktоe). За сравнение през 2010 г. е отчетено общо потребление на 598 459 т (146.75 ktоe) дървесни отпадъци.

През 2012 г. за енергийни цели са потребени 854 873 т дървесни отпадъци (209,65 ktоe), от които 688 964 т (169 ktоe) са потребени в сектор „Индустрия“ и 165 909 т (40.7 ktоe) в сектор „Домакинства, търговия и обществени услуги“. В основната си част дървесните отпадъци са с произход производството на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене; производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон и производство на мебели.

▪ **Отпадъци;**

Страната ни разполага със значителен потенциал за оползотворяването на биомасата от отпадъците - твърди битови, утайки от пречиствателни станции за отпадъчни води и остатъците от горското и селското стопанство и промишлените предприятия. Енергийно оползотворяване на биомасата ще бъде осъществено в големите сметища чрез инсинератори и улавяне на емитирания газ. В малките сметища биогаз ще бъде улавян и

изгарян на факел. В момента има работеща инсталация на биогаз, която използва сметищен газ (3,2 MW) и централа, която работи с биогаз от канализационни утайки от пречиствателна станция (3,2 MW). В болница в София се намира медицински инсинератор за медицински отпадъци, който може да произвежда 5,000 MWh топлоенергия годишно.

В град София се изгражда съвременна, отговаряща на изискванията и интегрирана общинска система за управление на отпадъците, която ще бъде в съответствие със законодателството на ЕС в областта на отпадъците. В рамките на проекта ще бъде изграден завод за механично и биологично третиране с възможност за производство на гориво, произведено от отпадъци. Произведеното от отпадъци гориво може да се използва като алтернативно гориво в съоръжението за когенерация на „Топлофикация София“, както и в циментовите заводи в България. След сортиране на биологичните и зелените отпадъци в завода ще се преработват всички битови отпадъци от София. Капацитетът на завода е около 410 000 т/г.

Енергийните баланси за 2011 г. и 2012 г. показват нарастване през 2012 г. с около 100 % на енергийното потребление на сметищните отпадъци (10 ktоe през 2011 г. и 21 ktоe през 2012 г.). През 2012 г. са потребени за енергийни цели 871 238 GJ (20,8 ktоe) сметищни възобновяеми отпадъци и 2 000 GJ (0,05 ktоe) сметищен биогаз.

В резултат на целенасочената политика по околна среда в областта на управлението на отпадъците се констатира намаляване на количеството на образуваните в страната битови отпадъци. Образуваните отпадъци на човек от населението през 2010 г. са 410 кг/чов./г., а през 2011 г. те са 380 кг/чов./год. Общо образуваните битови отпадъци през 2011 г. са 2752 хил. т, което е с около 11 % по-малко от предходната 2010 г. Средната норма на натрупване на битови отпадъци през 2011 г. 380 кг/чов./г.³¹. Важен фактор за това са приоритетите за енергийно оползотворяване на отпадъците, в контекста на политиката по ресурсна ефективност.

Широки възможности за енергийно оползотворяване на биомасата предлагат утайките от пречиствателните станции на отпадъчни води. За 2011 г. общото количество генерирани утайки от Градските пречиствателни станции за отпадъчни води е 224 471³² т, като количеството на неопасните утайки е 51 388 т/сухо вещество. През 2011 г. са потребени 3 ktоe от биогаз от канализационни утайки, при 1,07 ktоe през 2010 г.

През отчетния период в четири „ВиК“ дружества се оползотворяват утайките от пречиствателните станции за производство на електрическа и/или топлинна енергия от биогаз.

Информация за използване на биомасата е показана в Таблица 4 и Таблица 4а

³¹ Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда в Р България през 2011 г. (издание 2013 г.), <http://eea.government.bg/bg/soer/2011/waste/obrazuvani-i-tretirani-bitovi-otpadatsi>

³² Доклад на Изпълнителна агенция по околна среда съгласно чл.16, ал.2 от Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието (2012 г.) http://eea.government.bg/bg/prev_nsmos/waste/reports/utai-11.pdf

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Таблица 4: Доставки на биомаса за енергийна употреба

	Количество на собствените национални суровини		Първична енергия, съответстваща на собствените национални суровини (ktoe)		Количество на вносните суровини от страни от ЕС		Първична енергия, съответстваща на вносни суровини от страни от ЕС (ktoe)		Количество на вносните суровини от страни извън ЕС		Първична енергия, съответстваща на вносни суровини от страни извън ЕС (ktoe)	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Доставки на биомаса за топлинни цели и електропроизводство:												
Пряк добив на дървесна биомаса от горите и залесените райони, предназначена за енергопроизводство (от сечи и др.) ³³	8 379 824	8 487 753	762	772								
Непряк добив на дървесна биомаса (остатъци и странични продукти от дърво-преработващата промишленост и др.) ³⁴	689 671	854 873	169	210								
Енергийни култури (тревисти и др.) и бързооборотни дървесни видове (моля, уточнете)												

³³ Използваната мярка за количеството на собствените национални суровини за пряк добив на дървесна биомаса от горите и залесените райони, предназначена за енергопроизводство е пространствен кубичен метър (пр. м³).

³⁴ Използваната мярка за количеството на собствените национални суровини за непряк добив на дървесна биомаса е тон.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

	Количество на собствените национални суровини		Първична енергия, съответстваща на собствените национални суровини (ktoe)		Количество на вносните суровини от страни от ЕС		Първична енергия, съответстваща на вносни суровини от страни от ЕС (ktoe)		Количество на вносните суровини от страни извън ЕС		Първична енергия, съответстваща на вносни суровини от страни извън ЕС (ktoe)	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Селскостопански странични продукти / обработени продукти и странични продукти от рибарството**			5	17								
Биомаса от отпадъци (битови, промишлени и др.)**			13	21								
Други видове биомаса (моля, уточнете)												
Доставки на биомаса за енергийна употреба в транспорта:												
Използване на обичайни селскостопански култури за производство на биогорива (моля, посочете основните видове) ³⁵	18 965	94 925	18	85								
Енергийни култури (тревисти и др.) и бързооборотни дървесни видове,												

³⁵ Използваната мярка за количеството собствените национални суровини за обичайните селскостопански култури за производство на биогорива е тон.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

	Количество на собствените национални суровини		Първична енергия, съответстваща на собствените национални суровини (ktoe)		Количество на вносните суровини от страни от ЕС		Първична енергия, съответстваща на вносни суровини от страни от ЕС (ktoe)		Количество на вносните суровини от страни извън ЕС		Първична енергия, съответстваща на вносни суровини от страни извън ЕС (ktoe)	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
използвани за производство на биогорива (моля, посочете основните видове)												
Други (моля, уточнете)												

Източник: НСИ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Таблица 4а: Текущо използване на селскостопанските земи вътре в страната за отглеждането на култури, предназначени за енергийно използване (хектари)

Видове използване на селскостопански земи	Площ (ха)	
	2009	2010
1. Земи, използвани за отглеждане на обичайни селскостопански култури (пшеница, захарно цвекло и др.), както и на маслодайни култури (рапица, слънчоглед и др.). (Моля, посочете основните видове) ³⁶	3 227 237	3 294 685
2. Земи, използвани за отглеждане на бързооборотни дървесни видове (върби, тополи). (Моля, посочете основните видове) ³⁷	587,9	597,1
3. Земи, използвани за други енергийни култури, като например тревисти култури (жълта тръстикова трева — <i>Phalaris Arundinacea</i> , стреловидна трева — <i>Panicum Virgatum</i> , слонска трева — <i>Miscanthus</i>), сорго. (Моля, посочете основните видове)		

³⁶ БАНСИК 2012, Окончателни резултати за заетостта и използването на територията на България през 2012 г., http://www.mzh.government.bg/mzh/ShortLinks/SelskaPolitika/Agrostatistics/Land_Use/Posts_copy2/Buletini2012.asp

³⁷ Източник: МЗХ и Изпълнителна агенция по горите.

7. Моля, включете информация за евентуални промени в цените на стоките на база биомаса, както и в земеползването във Вашата държава-членка през последните 2 години, свързани с нараснало използване на енергия от биомаса и на други видове енергия от възобновяеми източници. Моля, когато е възможно, цитирайте съответна документация за тези въздействия във Вашата страна (Член 22, параграф 1, буква 3 от Директива 2009/28/ЕО)

През 2011 г. обработваемите земи като цяло нарастват с 2 % спрямо предходната 2010 г., като заемат 3 227 237 ха или 63,4 % от използваната земеделска площ. Нарастването се дължи основно на увеличените площи с пшеница, царевица, слънчоглед и индустриални маслодайни култури.³⁸

През 2011 г. реколтирани за зърно са 97,8 % от засетите площи със зърнени култури. Реколтираните площи със зърнени култури възлизат на 1 770 034 ха, което представлява запазване около нивото от предходната година. В сравнение с 2010 г. се наблюдава чувствително увеличение на реколтираните площи с царевица за зърно - с 22 % и незначително нарастване на тези с пшеница - с 0,5 %. В същото време, реколтираните площи с ръж намаляват с 4,6 %, а тези с тритикале и ечемик - съответно с 22 и 27 %. В резултат на по-високите средни добиви от реколта 2011 г., общото производство на зърнени култури се увеличава с 5,4 % спрямо предходната година до 7 522 714 т. Пшеницата представлява 59,3 % от общото производство на зърно през годината, а царевицата - 29,4 %.

През 2012 г. обработваемите площи със зърнени култури са нараснали с 11,2 % спрямо 2011 г. (1 804 933 ха) и са достигнали 1 953 272 ха. Техният дял продължава да е най-голям в обработваемата земя на страната и нараства от 55,9 % през 2011 г. до 59,3 % през 2012 г.

Най-застъпените маслодайни култури, които се отглеждат у нас са слънчоглед и рапица.

Производството на слънчоглед през 2011 г. намалява с 6,3 % спрямо 2010 г. и възлиза на 1 439 хил. т. Средният добив е 2,24 т/ха, с 8,5 % по-нисък в сравнение с реколта 2010 г. През 2011 г. площите, засети със слънчоглед са в размер на 795 319 ха, което представлява 22,5 % от обработваемата земя. Увеличението спрямо 2010 г. е с 8,3 %. Реколтирани са 747 131 ха, с 2,4 % повече спрямо предходната година. През 2012 г. обработваемите площи, заети със слънчоглед са 854 738 ха, което представлява 25,9 % от обработваемите площи в България и 85,5 % от обработваемите площи заети с маслодайни култури.

³⁸ Годишен доклад за състоянието и развитието на земеделието (Аграрен доклад 2012), МЗХ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

През 2011 г. производството на рапица е в размер на 510 910 т, с 4,6 % под нивото от предходната година. Средният добив намалява с 12,6 % спрямо 2010 г. до 2,24 т/ха. Засетите площи с рапица през 2011 г. възлизат на 232 763 ха. От тях, реколтирани са 231 309 ха, с 9,1 % повече от реколта 2010 г.

Обработваемите площи с маслодайни култури през 2011 г. са 1 029 253 ха, а през 2012 г. са 999 195 ха.

През 2012 г. с 3 % намаляват площите за отглеждане на маслодайни култури, но въпреки това те заемат съществен дял от 30.33 % от обработваемата в страната земя. В следващата таблица е представена информация за обработваемата земя в България за периода 2005 – 2012 г.

Обработваема земя, използвана земеделска площ и площ със селскостопанско предназначение за периода 2005 – 2012 г., ха

Заетост	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Пшеница	1 134 354	979 925	1 120 510	1 114 427	1 254 151	1 095 703	1 152 999	1 194 141
Ечемик	276 472	192 539	193 840	223 004	264 689	250 640	174 010	176 556
Царевица	340 847	386 772	408 880	348 402	303 881	360 046	430 914	525 412
Други житни	81 789	95 429	81 294	80 956	49 853	49 120	68 743	55 737
Слънчоглед	653 371	785 064	686 692	723 962	687 209	734 314	795 319	854 738
Индустриални маслодайни култури	13 094	22 012	59 389	102 899	115 013	209 347	233 934	144 457
Други индустриални култури	44 217	35 325	39 954	48 824	60 629	74 536	54 458	40 989
Угар	348 118	436 508	291 751	229 471	196 336	207 616	174 110	128 097
Други: обработваема земя, използвана земеделска площ и площ със селскостопанско предназначение	235 948	155 957	175 430	188 598	190 755	181 204	142 750	174 558
Обработваема земя:	3 128 210	3 089 531	3 057 740	3 060 543	3 122 516	3 162 526	3 227 237	3 294 685

Източник: БАНСИК 2012, Окончателни резултати за заетостта и използването на територията на България през 2012 г., МЗХ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

За производство на биогоривата се използват основно маслодайни култури (рапица, слънчоглед) и това е причината за формираната в периода 2005 - 2011 г. трайна тенденция на увеличаване на площите засаждани с индустриални маслодайни култури. През 2012 г. се наблюдава рязък спад на използваните земи за този вид култури, като една от вероятните причини е въведеното със ЗЕВИ временно отлагане на смесването на течни горива от нефтен произход с биогорива до края на 2011 г.

При площите използвани за отглеждане на зърнените култури за периода от 2005-2010 г. не е формирана постоянна тенденция. През 2011 и 2012 г. се наблюдава малък ръст, дължащ се основно на увеличените площи за царевица, като при площите за отглеждането на ечемик има значително намаление през 2011 г. (30.6 %) и 2012 г. (29.4 %), спрямо 2010 г.

Влияние върху формирането на цените на земеделски култури оказват редица фактори, като климатични условия, конюнктурата на международните пазари, търсене и предлагане, особености на българската пазарна икономика и др.

По отношение на индексите на цените на суровините за производство на биогорива в страната (рапица и слънчоглед) и зърнените култури се наблюдава почти непрекъснат ръст и в сравнение с индекса на цените на производител за селското стопанство тези увеличения са значими.

Индекс на цените на производител, по години (2005=100)

Заетост	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Зърнени култури	100.0	112.6	201.1	208.1	141.1	162.0	215.6	256.2
Пшеница	100.0	109.8	205.0	217.1	140.7	160.4	216.1	254.2
Мека пшеница	100.0	109.2	204.3	216.5	139.7	160.0	216.1	253.2
Царевица	100.0	128.2	224.4	204.4	142.4	191.7	231.5	277.6
Семена от рапица или репица	100.0	112.2	138.1	201.5	180.6	181.2	253.0	294.5
Семена от слънчоглед	100.0	95.9	145.7	152.4	103.8	150.3	186.8	236.6
Други технически култури	100.0	104.0	132.7	167.0	166.0	170.9	205.5	251.8
Фуражни култури	100.0	104.6	119.2	134.4	128.4	133.3	151.0	172.3
Селско стопанство, общо	100.0	108.2	135.8	151.8	120.4	134.0	153.2	168.4
Селско стопанство, без плодове и зеленчуци	100.0	103.8	138.3	150.5	121.4	135.2	160.9	181.8

Източник: НСИ (www.nsi.bg)

От представените в горната таблица данни е видно, че след драстичния спад през 2009 г. на индекса на цените за семена от слънчоглед е формиран много бърз темп на увеличението му и през 2012 г. той е 236.6 или със 136.6 пункта над базовата 2005 г.

Кратка ретроспекция на пазара³⁹ на олио в нашата страна през последните тринадесет години (1999 - 2012 г.) показва, че до средата на 2007 г. той е относително спокоен. Поскъпването на олиото за 2007 г. е с 78 %, а за периода май 2007 г. – май 2008 г. е със 107 %. През първите пет месеца на 2009 г. се запазва низходящата тенденция на движение на кривата на цената на едро на слънчогледовото олио. За периода януари – декември 2010 г. се наблюдава повишаване на цената с 44 %. До края на 2010 г. цената на олиото се движи плавно нагоре, но независимо от всичко тя остава по-ниска от нивото от 2008 г.

До септември 2012 г. кривата на цената на олиото има плавен и траен възходящ характер. В периода януари – септември олиото е поскъпнало с около 24 %. Следва стабилизиране на кривата около това ниво. В средата на ноември се наблюдава тенденция на намаляване на цената на олиото. В резултат на трайното поскъпване на олиото през 2012 г. стойностите са по-високи от максималните достигнати цени през 2011 г., но остават под нивото от пиковите стойности през 2008 г.

Движението на международната цена на нерафинираното олио на стоковата борса в Ротердам през 2012 г. показва скок на цената на два етапа: януари – април и юни – септември. През последните месеци на годината (октомври – декември) кривата се стабилизира.

Производството на захар в България почти изцяло зависи от вносна суровина и цените на вътрешния пазар в повечето случаи следват цените на международния пазар.

До септември 2012 г. кривата на цената на олиото има плавен и траен възходящ характер. В периода януари – септември олиото е поскъпнало с около 24 %. Следва стабилизиране на кривата около това ниво. В средата на ноември се наблюдава тенденция на намаляване на цената на олиото. В резултат на трайното поскъпване на олиото през 2012 г. стойностите са по-високи от максималните достигнати цени през 2011 г., но остават под нивото от пиковите стойности през 2008 г.

Движението на международната цена на нерафинираното олио на стоковата борса в Ротердам през 2012 г. показва скок на цената на два етапа: януари – април и юни – септември. През последните месеци на годината (октомври – декември) кривата се стабилизира.

Производството на захар в България почти изцяло зависи от вносна суровина и цените на вътрешния пазар в повечето случаи следват цените на международния пазар.

³⁹ Източник: Анализ на движението на цените на едро на стоките, търгувани на стоковите тържища и пазарите на производителите, през 2012 г., Държавна комисия за стоковите борси и тържищата

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

От средата на 2011 г. до началото на м. май 2012 г. цената на захарта намалява, като спадът на стойностите за този период е около 13 %. В средата на 2012 г. (юли) е регистриран рязък скок на цената, а поскъпването за месец е 5.5 %. До края на годината цената на захарта се движи плавно и трайно надолу. В началото на м. декември захарта се търгува на едро на цена около 2.03 лв./кг.

Средната продажна цена на плътен кубически метър дървесина от твърди широколистни видове – асортимент „дърва за огрев“, добита в горски територии – държавна собственост и реализирана на временен горски склад от държавните предприятия по чл. 163 от Закона за горите, каквато всъщност най-често се използва за производство на енергия е съответно за 2011 г. – 56,58 лв./м³ и за 2012 г. – 60,51 лв./м³.

8. Моля, опишете разработването и дела на биогоривата, произвеждани от отпадъци, остатъци, нехранителни целулозни материали и лигноцелулозни материали (Член 22, параграф 1, буква И от Директива 2009/28/ЕО)

Таблица 5: Производство и потребление на биогоривата по член 21, параграф 2 от Директива 2009/28/ЕО (ktoe)

Биогорива по член 21, параграф 2 ⁴⁰	2011	2012
Производство — гориво тип X	0	0
Потребление — гориво тип X	0	0
Общо производство на биогорива по чл. 21, пар. 2	0	0
Общо потребление на биогорива по чл. 21, пар. 2	0	0
Процентен дял на биогоривата по чл. 21, пар. 2 от общата енергия от ВИ в транспорта	0	0

През 2011 г. и 2012 г. тези технологии не са имали сериозно развитие и производството им е незначително.

⁴⁰ Биогорива, произвеждани от отпадъци, остатъци, нехранителни целулозни материали и лигноцелулозни материали

9. **Моля, включете информация за оценените въздействия на производството на транспортни биогорива и други течни горива от биомаса върху биоразнообразието, водните ресурси, качеството на водите и почвите във Вашата страна през предходните 2 години. Моля, включете информация относно начина на оценяване на тези въздействия, с цитиране на съответната документация за тези въздействия във Вашата страна (Член 22, параграф 1, буква Й от Директива 2009/28/ЕО)**

В изпълнение на чл. 85, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда, чл. 31, ал. 4 от Закона за биологичното разнообразие и Решение № 1 ЕО - 1/2009 г. на Министъра на околната среда и водите, НПДЕВИ премина през процедура за издаване на Становище по екологична оценка на Плана. Със Становище по екологична оценка № 1-2/2012 г. от 12.08.2012 г. министърът на околната среда и водите е съгласувал НПДЕВИ при определени мерки и условия. Становището е публикувано на Интернет-страницата на министерството на околната среда и водите: http://www3.moew.government.bg/files/file/Industry/SEA/Statements_EO/Stanovishte_EO_1-2-2012.pdf.

Информация за проведената процедура по издаване на Становище по екологичната оценка е публикувана на интернет-страницата на МОСВ: Публичен регистър с данни за извършване на процедурите по екологична оценка (<http://www.moew.government.bg/?show=top&cid=583>).

Във връзка с процедурата по издаване на становище са изготвени Доклад за екологична оценка и Доклад за оценка за съвместимост (ОС) с предмета и целите на опазване на защитените зони (допълнени и преработени юли 2012 г.). Източник на представената по-долу информация е Доклада за екологична оценка, въз основа на който е издадено Становището по екологичната оценка.

В Доклада за екологична оценка са разгледани възможните въздействия върху компонентите на околната среда при внедряване на настоящите технологии за ВЕИ, включително и за биогоривата в транспорта – биоетанол и биодизел.

Влиянието на производството на биогорива върху компонентите на околната среда е оценено както следва:

Компоненти на околната среда	
Климатични фактори и качество на въздуха	Незначително положителен
Води	Няма идентифицирани въздействия
Почви и земни недра	Незначимо замърсяване и увреждане на почвите
Ландшафт	Няма идентифицирани въздействия

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Компоненти на околната среда	
Биоразнообразие	
Увреждане или унищожаване на местообитания, растителни и животински видове при инсталационния етап на когенерационните съоръжения	Незначими отрицателни
Увреждане на защитени територии и защитени зони от Натура 2000 или екологичните връзки между тях	Няма данни за увреждане на защитени територии и защитени зони от Натура 2000
Намаляване на биологичното разнообразие вследствие използването на генно модифицирани енергийни култури	Не се използват и генно модифицирани енергийни култури
Рискове за фауната от прекомерната употреба на торове и химикали	Незначително отрицателно

В Доклада за екологична оценка е посочено, че при разработването ѝ са взети предвид Директива 2001/42/ЕС относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда, Наредбата за екологична оценка на планове и програми, съществуващата съдебна практика на територията на Европейския съюз (решения и тълкувания на Европейския съд на справедливостта), както и изискванията по международните договори за опазване на природата, по които България е страна: Конвенция за опазване на Европейската дива флора и фауна и природните местообитания (Бернска Конвенция) и препоръка 130 (2007) на Конвенцията, Конвенция за мигриращите диви животни (Бонска Конвенция) и Афроевразийското споразумение за опазване на водолюбивите птици (АЕСОВП), Конвенцията за опазване на влажните зони (Рамсарска Конвенция) и Конвенцията за опазване на биологичното разнообразие.

При оценката на възможните въздействия върху компонентите на околната среда в следствие внедряване на технологиите за производство на биогорива са разгледани следните проектни етапи:

- Прединсталационен етап, включващ предпроектни проучвания, производство и транспорт на съоръженията;
- Инсталационен етап, включващ подготовка на терена, инсталиране на основните съоръжения и прилежащата им инфраструктура;
- Експлоатационен етап, включващ използване на съоръженията за генериране на електричество, топлина или охлаждане, и тяхната поддръжка;
- След експлоатационен етап, включващ деинсталиране на съоръженията (или тяхното оставяне на място) и транспорта им.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

За всяка технология и за всеки компонент на околната среда са определени източника на въздействие, процеса и рецептора на въздействие, а самото въздействие се характеризира в съответствие със следните критерии:

- Посока на въздействието
- Продължителност – времето, за което въздействието влияе на рецепторите
- Честота на въздействието
- Териториален обхват на въздействието

Съгласно Екологичната оценка, вероятни отрицателни въздействия на стратегическо ниво, в рамките на НПДЕВИ са:

Вероятно значимо въздействие		Значимост на въздействието
Обедняване и разрушаване на почвите от неустойчиви практики за добиване на енергийни култури, както и замърсяване на почвите от използването на изкуствени торове и пестициди	Почви и земни недра	0/-
Увреждане или унищожаване на консервационно значими хабитати, растителни и бавноподвижни животински видове по време на строителство	Биоразнообразие	-
Потенциално увреждане на защитени територии и защитени зони от Натура 2000 при изграждане на инсталации за производство на биогорива	Биоразнообразие	0 / -
Намаляване на биологичното разнообразие и превръщане на ценни за биоразнообразието местообитания (пасища, ливади, мочурища) в терени за производство на енергийни култури; интродуциране на неместни видове	Биоразнообразие	-
Намаляване на биологичното разнообразие вследствие използването на генно модифицирани енергийни култури	Биоразнообразие	0 / -
Рискове за животните поради прекомерна употреба на торове и химикали	Биоразнообразие	-
Влияние върху крайната цена на селскостопанската продукция и храните	Население	-

В Становището по екологичната оценка на НПДЕВИ са определени мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

предполагаемите неблагоприятни последствия от прилагането на НПДЕВИ и мерки за наблюдение и контрол при прилагането му.

Постигането на заложените цели до 2020 г. ще се реализира при условие на стриктно изпълнение на предложените в Становището по екологичната оценка мерки и условия, които са включени в тяхната цялост в окончателния вариант на НПДЕВИ.

10. Моля, направете оценка на нетните намаления на емисии на парникови газове в резултат от използването на енергия от ВИ (член 22, параграф 1, буква К от Директива 2009/28/ЕО)

Електрическа енергия

За оценка на нетните намаления на емисиите на парникови газове (ПГ) вследствие използването на електрическа енергия от ВИ е използван въглероден емисионен фактор за електрическа енергия, изчислен на базата на видовете горива, тяхната топлотворна способност и дялът им в годишното произведено количество електрическа енергия за 2011 и 2012 г.

Получените стойности за емисионен фактор за 2011 г. и 2012 г. имат стойности както следва: 2011 г. - 0,711 tCO₂eq/MWh и 2012 г. – 0,672 tCO₂eq/MWh.

Нетните намаления на емисиите на ПГ вследствие увеличаване дела на енергията от ВИ за производство на електрическа енергия достигат стойности 3 771 176 tCO₂eq за 2011 г. и 4 266 502 tCO₂eq за 2012 г.

В процентно изражение намалението съставлява 13.48 % през 2011 г. като достига през 2012 г. до 16,57 %.

Топлинна енергия и енергия за охлаждане

За оценка на намаленията на емисиите на ПГ от използване на топлинна енергия от ВИ са използвани валидните за целия ЕС сравнителни стойности на емисиите при използване на изкопаеми горива (fossil fuel comparators) при генерирането на топлинна енергия и електроенергия, посочени в Доклада относно изискванията за устойчиво развито производство при използването на твърда и газообразна биомаса в електроенергетиката и системите за топлинна и охладителна енергия⁴¹.

Намалението на емисиите на ПГ при топлопроизводство при заместване на изкопаеми горива с твърда биомаса се определят съгласно следната формула:

$$\text{Намаления (спестявания)} = (ECF(h) - ECh)/ECF(h),$$

където:

ECF(h) - общи емисии от топлопроизводство;

ECh - общи емисии от заместващото количество на изкопаеми горива за топлопроизводство (fossil fuel comparator).

В този случай препоръчителната стойност за изкопаемите горива (fossil fuel comparator) е $ECF(h) = 87 \text{ gCO}_2\text{eq/MJ}^3$. Биомасата традиционно в нашата страна е

⁴¹Report from the Commission to the Council and the European Parliament on Sustainability Requirements for the Use of Solid and Gaseous Biomass Sources in Electricity, Heating and Cooling, Annex 1 – Methodology for calculating greenhouse gas performance of solid and gaseous biomass used in electricity, heating and cooling – т. 17.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

представено от дървесни видове, попадащи в т.1 от Приложение II на горещитирания доклад, за които типичните стойностите по подразбиране са 1 gCO₂eq/MJ. Така изчислените стойности са показани в Таблица 6.

Сравнителните изчисления са направени, като са използвани стойностите за процентно участие на изкопаеми горива в топлопроизводството по два варианта (в приложената таблица по-долу), с оглед оценка на емисиите на ПГ при тяхното заместване с биомаса.

Участие на фосилните горива в общото производство на топлинна енергия

Заместващи източници	I вариант, %	II вариант, %
Въглища	40	45
Газ метан	30	25
Електроенергия	15	20
Нафта	15	10
Общо	100	100

Резултатите от изчисленията на емисиите на ПГ при посочените съотношения определя стойност за изкопаеми горива (fossil fuel comparator) ECF(h) = 81,95 gCO₂eq/MJ за първи вариант и ECF(h) = 85,00 gCO₂eq/MJ за втори вариант.

Намалението на емисиите на ПГ вследствие употребата на биомаса за производство на топлинна енергия бележи ръст през 2012 г. Стойностите на намаленията на емисиите на ПГ вследствие заместване на фосилни горива с биомаса за 2011 г. възлиза на 24,59 %, а за 2012 г. - 27,21 %.

Изчислените стойности за нетните намаления на емисиите на ПГ са показани в Таблица 6.

Безспорно най-голям дял в намаленията на емисиите на ПГ има употребата на биомаса за производство на топлинна енергия, следвана от употребата на ВИ за производство на електрическа енергия.

В транспортния сектор понастоящем няма данни за използване на биогорива, отговарящи на критериите за устойчивост. Намаленията на емисиите на ПГ в този сектор се дължат на употребата на електрическа енергията, като те са незначителни.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Таблица 6: Оценка на намаленията на емисии на ПГ от използването на енергия от ВИ (т CO₂ eq)

Екологични аспекти	2009	2010
Оценка на общото намаление на емисии на парникови газове в резултат от използването на енергия от възобновяеми източници⁴²	7 540 761	8 316 397
- Оценка на намаленията на емисии на парникови газове от използването на електроенергия от възобновяеми източници	3 771 176	4 266 502
- Оценка на намаленията на емисии на парникови газове от използването на топлинна и охладителна енергия от възобновяеми източници	3 756 538	4 039 878
- Оценка на намаленията на емисии на парникови газове от използването на енергия от възобновяеми източници в транспорта	13 046	10 018

⁴² Приносите на газовите горива, електрическата енергия и водорода, произведени на база ВИ следва да бъдат докладвани във връзка с крайната им употреба (като електрическа енергия, топлинна и охладителна енергия или в транспорта) и да се отчитат само веднъж в оценката на общото нетно намаление на емисиите на ПГ.

- 11. Моля докладвайте данните (за предходните 2 години) и дайте прогнозна оценка (за следващите години до 2020 г.) за излишъка/недостига на производството на енергия от възобновяеми източници спрямо индикативната крива, който може да бъде прехвърлен на/внесен от други държави-членки и/или трети страни, както и оценка на потенциала за съвместни проекти в периода до 2020 г. (Член 22, параграф 1, букви Л и М от Директива 2009/28/ЕО)**

Таблица 7: Действителни стойности и прогнозни оценки на излишъка и/или недостига (означен със знак -) спрямо индикативната крива на производството на енергия от ВИ, който би могъл да се прехвърли на / внесе от други държави-членки и/или трети страни на Република България (ktoe)^{43, 44}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Действителна стойност/ прогнозна оценка на излишъка или недостига на производството на енергия от ВИ		79	207	209	202	353	386	481	420	471	411	341

⁴³ Моля, използвайте действителни стойности за докладването на излишъка/недостига през двете години, предхождащи подаването на доклада, и съответно прогнозни оценки — за следващите години до 2020 г. Във всеки един доклад съответната държава-членка може да коригира данните от предходните доклади.

⁴⁴ При попълването на таблицата, моля означавайте недостига с отрицателни числа (например -x ktOE).

11.1. Моля, включете подробни данни за статистическите прехвърляния, съвместните проекти и правилата за вземане на решения при съвместни системи за подпомагане

През периода 2009-2012 г. България не е прилагала механизмите за сътрудничество по Директива 2009/28/ЕО: статистически прехвърляния, съвместни проекти и съвместни схеми за подпомагане.

В НПДЕВИ е представена прогноза, съгласно която България ще постигне задължителната си национална цел за 16 % дял на енергията от ВИ в брутното крайно потребление на енергия, включително и задължителната цел за 10 % дял на енергията от ВИ в транспорта до 2020 г. чрез оползотворяването на местния си ресурс от ВИ и чрез прилагането на националните си мерки за стимулиране използването на енергия от ВИ. Единствено по отношение на енергията от ВИ в сектор транспорт е изразено опасение, че предвид по-високите изисквания за биогоривата, въвеждани с критериите за устойчивост е възможен внос на такива горива до 2020 г.

С настоящия доклад България отчита изпълнение на целта за 2020 г., което е възможност за осъществяване на статистически прехвърляния към ДЧ, които изпитват недостиг от енергия от ВИ за изпълнение на задължителните си цели.

12. Моля, включете информация за това как е била направена прогноза за дела на биоразградимите отпадъци от отпадъците, използвани за производство на енергия, както и какви стъпки са предприети за подобряване и верифициране на този вид прогнози (Член 22, параграф 1, буква Н от Директива 2009/28/ЕО)

Прогнозата за дела на биоразградимите отпадъци от отпадъците, използвани за производство на енергия, се основава предимно на данни, публикувани от НСИ. Според тези данни общото количество на образуваните отпадъците през 2011 г. са около 204 млн. т, при около 163 млн. т през 2010 г.

При прогнозата за 2015 г. и 2020 г. е направено допускането, че делът на биоразградимите отпадъци в общите промишлени отпадъци се запазва, но в абсолютен размер количеството им се променя в зависимост от БВП и при отчитане на европейската (Директива 2008/98/ЕО за отпадъците) и националната политика за превенция, повторно използване и рециклиране на отпадъци, според йерархията при управлението на отпадъците.

НСИ публикува данни за годишните количества образувани, предадени за оползотворяване, предадени за обезвреждане и изнесени извън страната отпадъци.

При прогнозата за 2015 г. и 2020 г. е направено допускането, че делът на биоразградимите отпадъци в общите битови отпадъци се запазва, но в абсолютен размер количеството им се променя според прогнозния брой на населението и при отчитане на европейската (Директива 2008/98/ЕО за отпадъците) и националната политика за превенция, повторно използване и рециклиране на отпадъци, според йерархията при управлението на отпадъците.

При прогнозиране на количествата на отпадъците за енергийни цели е направено допускането, че се използват част от биоразградимите отпадъци от най-големите градове на страната с общо население около 3 млн. души. За определяне на енергията, произведена от оползотворяване на отпадъците се използват отново резултати от изследването⁴⁵ за влажността и калоричността (топлина на изгаряне) на всеки от видовете отпадъци.

През 2012 г. от МОСВ е утвърдена „Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци“. Методиката има за цел да подпомогне общинските и държавни органи при оценка на изпълнението на ангажиментите на страната по отношение на управлението на отпадъци.

⁴⁵ „АЛАРА 2000“ ООД 2008 „Извършване на анализ на количествата и състава на отпадъците, генерирани от типични представители на жилищни райони с различна структура на застрояване, включваща обобщаване на събраните данни“

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

Методиката следва да осигури въвеждане на единен подход за определяне и прогнозиране на количеството и морфологичния състав на битовите отпадъци, която ще подпомогне всички заинтересовани страни (държавните структури, общините, организациите по оползотворяване и др.) при дългосрочно планиране на процесите в сферата на управление на отпадъците.

Представените в методиката изисквания са минимално необходимите за нуждите на отчитането пред компетентните органи. Последното не ограничава общините да извършват по-детайлен анализ и оценка, които да послужат за решаване и на други задачи (например: да включат по-голям брой фракции, по-голям брой проби, статистическа обработка, химичен анализ).

Методиката описва в хронологичен ред дейностите, които следва да се извършат за определяне на количеството и състава на отпадъците:

- Определяне на количествата на отпадъчните потоци в изследвания район (община);
- Планиране на морфологичен анализ на смесените отпадъци;
- Провеждане на морфологичния анализ;
- Изчисляване на резултатите и определяне на състава на отпадъците.

Преференциални цени на електрическата енергия от ВИ, определени с решения на ДКЕВР в периода 2011-2012 г.

№	Видове ВЕИ, в зависимост от вида на първичния енергиен източник	Преференциална цена без ДДС (лв./MWh)				
		2011-1	2011-2	2012-1	2012-2	2012 *
1	Микро ВЕЦ с инсталирана мощност до 200 kW	222,9	227,43	197,33		
2	Нисконапорни руслови ВЕЦ до 5 MW					
3	Нисконапорни осови ВЕЦ до 5 MW					
4	Нисконапорни руслови ВЕЦ, деривационни ВЕЦ, подязовирни ВЕЦ и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад до 30 метра и инсталирана мощност от 200 kW до 10 000 kW	213,09	222,83	193,35		
5	Среднонапорни деривационни, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана мощност от 200 kW до 10 000 kW	178,68	186,87	162,69		
6	Високонапорни деривационни, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад над 100 метра и инсталирана мощност от 200 kW до 10 000 kW	171,18	179,04	156,01		
7	Тунелни деривации с годишен изравнител с инсталирана мощност до 10 000 kW	253,48	265,05	229,33		
8	Микро ВЕЦ с помпи	112,48	112,1	98,15		
9	Водноелектрически централи под 10 MW, въведени в търговска експлоатация преди 19 юни 2007г.	112,48				
10	ВтЕЦ работещи до 2250 часа	188,29	191	148,71		
11	ВтЕЦ работещи над 2250 часа	172,95	173,06	132,71		
12	ВтЕЦ работещи с асинхронен генератор с кафезен ротор	148,58	137,06	104,43		
13	ЕЦ с фотоволтаични модули до 5 kWp	760,48				
14	ЕЦ с фотоволтаични модули над 5 kWp	699,11				
15	ЕЦ с фотоволтаични модули до 30 kWp, монтирани на покриви и фасади		605,23			
16	ЕЦ с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади		596,5			
17	ЕЦ с фотоволтаични модули над 200 kWp до 1000 kWp, монтирани на покриви и фасади		583,77			
18	ЕЦ с фотоволтаични модули до 30 kWp		576,5	268,68	193,42	
19	ЕЦ с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp		567,41	260,77	188,1	
20	ЕЦ с фотоволтаични модули над 200 kWp до 1 000 kWp		485,6			
21	ФЕЦ с обща инсталирана мощност до 5 kWp включително, изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии				381,18	

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

№	Видове ВЕИ, в зависимост от вида на първичния енергиен източник	Преференциална цена без ДДС (лв./MWh)				
		2011-1	2011-2	2012-1	2012-2	2012 *
22	ФЕЦ с обща инсталирана мощност над 5 kWp до 30 kWp включително, изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии				289,96	
23	ФЕЦ с обща инсталирана мощност до 30 kWp включително, изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии			400,7		
24	ФЕЦ с обща инсталирана мощност над 30 kWp до 200 kWp включително, изградени върху покривни и фасадни конструкции на сгради за производствени и складови дейности присъединени към електропреносната или електроразпределителната мрежа в урбанизирани територии			369,08	226,87	
25	ФЕЦ с обща инсталирана мощност над 200 kWp до 1 000 kWp, изградени върху покривни и фасадни конструкции на сгради за производствени и складови дейности присъединени към електропреносната или електроразпределителната мрежа в урбанизирани територии			316,11	206,34	
26	ФЕЦ с инсталирана мощност над 200 kWp до 10 000 kWp			237,05	171,37	
27	ФЕЦ с инсталирана мощност над 10 000 kWp			236,26	169,85	
28	ЕЦ с инсталирана мощност до 5 MWт работещи с биомаса получена от дървесни остатъци и др.	252,73	255,51	267,07		281,85
29	ЕЦ работещи с дървесни остатъци и др. до 5 MW, с комбиниран цикъл	288,04	282,15	287,3		305,67
30	ЕЦ работещи с дървесни остатъци и др. над 5 MW		227,2	232,4		246,15
31	ЕЦ работещи с отпадъци от земеделски култури до 5 MW	167,53	195,03	192,29		200,04
32	ЕЦ работеща с енергийни култури до 5 MW	186,49	185,99	182,86		190,58
33	ЕЦ до 150 kW, чрез индиректно използване на биомаса от растителни и животински субстанции	425,02	432,81			446,3
34	ЕЦ над 150 kW до 1 MW, чрез индиректно използване на биомаса от растителни и животински субстанции		405,61			425,38
35	ЕЦ над 1 MW до 5 MW, чрез индиректно използване на биомаса от растителни и животински субстанции		335,19			351,92
36	ЕЦ над 1 MW до 5 MW, чрез индиректно използване на биомаса от растителни и животински субстанции с комбинирано производство на Т и Е		348,61			364,58
37	ЕЦ от 150 kW до 500 kW, чрез индиректно използване на биомаса от растителни и животински субстанции	398				

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

№	Видове ВЕИ, в зависимост от вида на първичния енергиен източник	Преференциална цена без ДДС (лв./MWh)				
		2011-1	2011-2	2012-1	2012-2	2012 *
38	ЕЦ от 500 kW до 5 MW, чрез индиректно използване на биомаса от растителни и животински субстанции	302,73				
39	ЕЦ до 500 kW, чрез индиректно използване на биомаса от растителни и животински субстанции			472,63		
40	ЕЦ над 500 kW до 1,5 MW, чрез индиректно използване на биомаса от растителни и животински субстанции			452,14		
41	ЕЦ над 1,5 MW до 5 MW, чрез индиректно използване на биомаса от растителни и животински субстанции			402,66		
42	ЕЦ над 500 kW до 1,5 MW, чрез индиректно използване на биомаса от растителни и животински субстанции, с комбинирано производство на Т и Е енергия			465,79		
43	ЕЦ до 5 MW, работещи чрез термична газификация на биомаса и/или биоразградими фракции от промишлени и битови отпадъци, без комбиниран цикъл		390,76	367,88		394,74
44	ЕЦ до 5 MW, работещи чрез термична газификация на биомаса и/или биоразградими фракции от промишлени и битови отпадъци, с комбиниран цикъл		429,42	400,97		433,03
45	ЕЦ над 5 MW, работещи чрез термична газификация на биомаса и/или биоразградими фракции от промишлени и битови отпадъци, без комбиниран цикъл		380,45	357,98		384,39
46	ЕЦ над 5 MW, работещи чрез термична газификация на биомаса и/или биоразградими фракции от промишлени и битови отпадъци, с комбиниран цикъл		419,11	391,06		422,68
47	ЕЦ до 150 kW, чрез индиректно използване на енергията от битови отпадъци	265,91	263,83	243,4		
48	ЕЦ над 150 kW до 1 MW, чрез индиректно използване на енергията от битови отпадъци		253,03			
49	ЕЦ над 1 MW до 5 MW, чрез индиректно използване на енергията от битови отпадъци		243,86			
50	ЕЦ от 150 kW до 500 kW, чрез индиректно използване на енергията от битови отпадъци	255,98		234,09		
51	ЕЦ от 500 kW до 5 MW, чрез индиректно използване на енергията от битови отпадъци	246,05		226,14		
52	ЕЦ до 150 kW, чрез индиректно използване на енергията от битови водо-канални отпадъци	150,39	158,05	143,1		
53	ЕЦ над 150 kW до 1 MW, чрез индиректно използване на енергията от битови водо-канални отпадъци		132,05	120,15		
54	ЕЦ над 1 MW до 5 MW, чрез индиректно използване на енергията от битови водо-канални отпадъци		119,27	109,83		
55	ЕЦ от 150 kW до 500 kW, чрез индиректно използване на енергията от битови водо-канални отпадъци	136,85				

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

№	Видове ВЕИ, в зависимост от вида на първичния енергиен източник	Преференциална цена без ДДС (лв./MWh)				
		2011-1	2011-2	2012-1	2012-2	2012 *
56	ЕЦ от 500 kW до 5 MW, чрез индиректно използване на енергията от битови водоканални отпадъци	120,6				
57	ЕЦ над 5 MW за производство на електрическа енергия чрез директно използване на биомаса получена от прочистване на гори, горско подрязване и др.	218,6				

Преференциалните цени са без ДДС и са в съответствие със следните решения на ДКЕВР:

- Решение № Ц-010/30.03.2011 г. - 2011-1;
- Решение № Ц-18/20.06.2011 г. - 2011-2;
- Решение № Ц-35/27.10.2011 г. - 2011-2, от 44 до 47 позиция включително;
- Решение № Ц-018/28.06.2012 г. - 2012-1;
- Решение № Ц-28/29.08.2012 г. - 2012-2;
- Решение № Ц-018/28.06.2012 г. – 2012-2*,
- В Решение № Ц-018/28.06.2012 г. ДКЕВР актуализират преференциалните цени, определени в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. и Решение № Ц-35 от 27.10.2011 г.